ÖNDÖRDÜNCÜ SAYFADA...

YARIŞMA

İş Kumbara

Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarımıza Armağanıdır.

NİSAN 1983
SAYI : 54

NASREDDİN HOCA BİRGÜN...

EYVAH HEYBEM!

ÇABUK BULUN ONU! YOKSA BEN YAPACAĞIMI BİLİRİM

KOŞUN HOCANIN HEYBESİNİ BULUN.

MÜJDE HOCA! HEYBEN BULUNDU.

MERAK ETTİM HOCAM! BULUNMASA NE YAPACAKTIN

HIIIIÇ ESKİ KİLİMİ BOZUP YENİ BİR HEYBE YAPACAKTIM

Kumbara
Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarımızı Armağanıdır

Ayda bir yayımlanır.
Nisan 1983 - Sayı: 54

Türkiye İş Bankası A.Ş.
Halkla İlişkiler Müdürlüğü adına Sahibi
Halim ÖZEKMEKÇİ
Sorumlu Yazı İşleri Yönetmeni
Ertuğrul TİMUR
ONK AJANS
tarafından hazırlanan bu dergi BEYHAN Ajans tarafından dizilmiş,
HÜRRİYET GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş. tesislerinde basılmıştır.
(1 Nisan 1983)

Adres:
KUMBARA Dergisi
Halkla İlişkiler Müdürlüğü
Atatürk Bulvarı, 191
Kavaklıdere - ANKARA

Kapak resmi:
"Bahar Geldi"
İsmail Gülgeç

SİZE BİR MEKTUP VAR

Bir Yarışmamız var!..

Sevgili Çocuklar,

SİZLERDEN gördüğü yakın ilgiye karşılık verebilmek amacıyla derginiz KUMBARA yeni yeni atılımlar yapmayı bir görev biliyor. Bu sayıda sunulan yeniliklerden biri de bir yarışma. Uygulanış biçimini 14. sayfamızda bulacağınız bu yarışmaya Türkiye İş Bankası A.Ş. çok güzel ödüller koydu. Şimdi iş, sizlerin yarışmaya katılıp doğru yanıtları bularak ödül kazanmanıza kalıyor. Hepinize başarılar dileriz.

Bu arada sizlerden bir ricamız olacak. Bize yazdığınız mektuplarda çok kez adreslerinizi yazmıyorsunuz. Mektuplarınıza yanıt verebilmek için adreslerinizi bilmemiz gerekir. Eğer sizlere zaman zaman yanıt veremiyorsak bunun nedeni mektuplarınızdaki adreslerin yetersiz oluşudur. Ricamızı yineliyoruz, lütfen adreslerinizi doğru ve okunaklı olarak yazınız.

Bu yazımızda ayrıca, Almanya, Ehringhausen'den Kadir Balım'ın mektubuna yer vereceğiz. Bu arkadaşınız şöyle diyor: "Çok değerli Kumbara okurları, Kumbara Dergisinin 48. sayısında adım yazılıydı. Şu anda elimde o kadar çok mektup var ki, sizlere cevabını yazamadım. Bu kadar mektup geleceğini hiç sanmamıştım. Hepsine cevap yazsam bir yılda ancak biter. Lütfen beni anlamanızı rica ederim. Bütün Kumbara Dergisi okuyan kardeşlerime selam eder, derslerinde başarılar dilerim." Kadir Balım'a mektup yazıp da yanıt alamayanlar üzülmesin. Bu arkadaşınız böylece hepinize yanıt vermiş oluyor.

Esenlik dileklerimizle sağlıcakla kalınız.

KUMBARA

İÇİNDEKİLER

23 Nisan 4-5
Nisan Ayında Öykü:
İduna'nın Elmaları . 6-7
Çizgi-öykü
Atlı Posta 8-11
Yetenek Testi 12
Ünlü Kişiler
Richard Wagner . . . 13
Mini Ansiklopedi . . 14
Denektaşı 15
Ülkemizi Tanıyalım
Sinop 16
Ülkeleri Tanıyalım
Uganda 17
Genel Kültür . . . 18-19
Çizgi-öykü
Yaşlı Dut Sokağı 20-22
El Becerisi 24
Pul 25
Bulmaca/Bilmece 26-27
Sizin Sayfanız 28
Garip ama Gerçek . . 28
Spor . . . 30
Zehra Ablam ve Ben 31
Elif 32

BİZE DE MEKTUP VAR

En çok istediğim Bulmaca Köşesi'ndeki bulmacaları çoğaltmanızdır.

MUHARREM KARAER/
Dursunbey-Balıkesir

● *Bilmece-Bulmaca-Eğlence'ye iki sayfa ayırıyoruz. Gelecek planlamalarımızda önerilerinizi göz önünde tutacağız, teşekkürler. Resminiz çok güzel olmuş; ancak baskı tekniğiyle onları sayfalarımıza aktarmak olanağı yok.*

Kumbara dergisini çok seviyor ve her ay alıyorum. Sizden ricam, "Ülkeleri Tanıyalım" köşesini ciltletebilecek kadar uzatmanızdır.

NİHAN ÇUBUKÇUOĞLU/
Sivrihisar-Eskişehir

● *Aslında her konuyu daha geniş biçimde vermeyi biz de istiyoruz. Ne var ki, sayfa sayısı kısıtlı. Kanımızca, dergileri biriktirip ciltleterek, tüm içeriğini -bu arada "Ülkeleri Tanıyalım" bölümünü de saklamış olursunuz.*

Derginiz her yönüyle bize çok yararlı oluyor. Devamlı yayınlanmasını isterken sizden ricam, kızlar için elişi köşesi hazırlamanızdır. Sema Ilgaz Temel'in resimlediği "Dilino ve Şeytan"ı çok beğendik.

İPEK MİRZANLI/
Pülümür-Tunceli

● *Güzel sözleriniz için teşekkür ederiz. Kızlar için elişi köşesi hazırlanması düşüncesi oldukça ilginç. İlerde böyle bir sayfa yapmayı düşünüyoruz.*

Ben Almanya'da 2. sınıfa gidiyorum. Öğretmenim Kumbara Dergisi verdi, çok hoşuma gitti -hepsini okudum. Abone olmak istiyorum. Bulmaca köşenizi daha da genişletmenizi diliyorum. Nasrettin Hoca fıkraları yayımlamanızı da istiyorum.

MUSTAFA ÜLKER/
Naguld-B. Almanya

● *Dergimizle ilgili güzel sözlerinize teşekkür ederiz. Abone olma isteğinizi yerine getiremeyeceğiz çünkü, Kumbara Dergisi Türk öğretmenlerin adresine gönderilmekte ve onların aracılığıyla dağıtılmaktadır.*

Derginizde Bruce Lee'nin hayatını içeren bir çizgi-öykü hazırladığınız için size ne kadar teşekkür etsem inanın azdır. Sizden ricam, olanaklarınız doğrultusunda Bruce Lee'nin posterini yayımlamanız...

METİN AKMANSOY/
Kartal, Maltepe-İstanbul

● *Şimdilik poster yayımlayamıyoruz, bu nedenle dileğinizi yerine getiremeyeceğiz, üzgünüz. Yine de ilginize teşekkür ederiz.*

Kumbara Dergisini ne yazık ki her zaman alamıyorum. Çünkü ya dergi kalmıyor, ya da vermiyorlar.

NİZAMETTİN MANGIR/
Ilgın-Konya

● *Dergimiz, İş Bankası Şubelerine yeterince gönderilmekteyse de, bir süre sonra tükenmesi doğaldır. Lütfen her ay vakit geçirmeden size en yakın şubemize gidiniz.*

Kumbara Dergisini beğeniyorum. Sizden ricam Bruce Lee, Tarzan, Süpermen, Kung Fu gibi çizgi romanlar yayımlamanız.

İLHAMİ UYAN/Ankara

● *Dergimizi beğenmeniz, bizleri de sevindiriyor. Sözünü ettiğiniz çizgi romanlar sürelidir. Ayda bir yayımlanan KUMBARA için bu tür bir yayına girmek olası değildir.*

Derginizin her sayısını ilgiyle izliyorum. Sizden istediğim, Mini Ansiklopedi ile Ünlü Kişiler bölümlerini genişletmeniz. Hepinize başarılar dilerim.

AZİZ ÇALIN/Cumaovası-İzmir

● *Biz de size ve bütün okurlarımıza başarılar dileriz. Genişletmemiz istenen bölümler o kadar çok ki, istekleriniz oranında elimizden geleni yapacağımızdan hiç kuşkunuz olmasın.*

Derginizi arkadaşlardan izliyoruz. Derginize Türk Devletinin tarihinden konular koyarsanız çok memnun olacağız. Bize de 4 adet dergi göndermenizi rica ederim.

ASLAN BARLAK/
Dormagen 1-B. Almanya

● *Birçok tarihi yazımız çıktı. Daha çıkacaktır. Yurt dışındaki öğrencilere ancak öğretmenleri aracılığıyla adresimize başvuru yapılırsa, dergi gönderiyoruz.*

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'yla çoğalıyor coşkumuz...

23 Nisan (1920), ulusal egemenliğimizin simgesi olan Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kuruluş yıldönümüdür.

23 Nisan, aynı zamanda Türk çocuklarının her yıl iki bayramı bir arada kutladıkları gündür. 23 Nisan, hem Ulusal Egemenlik Bayramı, hem de Çocuk Bayramı'dır.

Ulusların yaşamında önemli dönüm noktaları vardır; bunlardan bazıları kötü günlerin başlangıcı, bazıları da mutlulukların müjdecisidir. İşte Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açıldığı günün de Kurtuluş Savaşımızın öncüsü, büyük zaferimizin ve Cumhuriyetimizin habercisi olması bakımından, ulusal tarihimizin onurlu sayfalarında önemli bir yeri ve anlamı vardır.

Gerçekten bireylerin olduğu gibi, ulusların da kişilikleri ulusal onurlarına düşkünlükleriyle ölçülür. Ulusal onurun en doğru anlamı ise özgürlük, bağımsızlık ve ulusal egemenliktir. Bu yüzden onurlarına düşkün uluslar için insanca yaşamanın, var olmanın ana koşulu ulusal egemenliktir. Köklü ve zengin tarihi boyunca özgür yaşamış olan ulusumuz da günü geldiğinde ulusal egemenliği uğrunda uzun ve çetin savaşlar vermiştir.

Tanzimat ve Meşrutiyet hareketleri Türk ulusunun mutlakiyete karşı giriştiği önemli ve büyük aşamalardır.

Bilindiği gibi mutlakiyet bir kişinin bütün bir ulusa egemen olduğu yönetim biçimi demektir. Oysa, egemenlik bir ulusun en kutsal hakkıdır.

İşte Türk ulusu, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra imparatorluğun mirasını -insan hak ve özgürlüklerini hiçe sayarak- paylaşma hevesine kapılanlara, her türlü olanaksızlıklara karşın, ulusal savaşın coşkusuyla en büyük dersi vermiş ve Büyük Atatürk'ün önderliği ile ulusal egemenliğine kavuşmuştur.

Ulusal egemenlik bütün ulusun yönetime katılması demektir. Bu ise seçimlerle oluşan Millet Meclisi ile gerçekleşir. İşte 23 Nisan 1920'de Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi, yurdun her yanından seçilerek gelen milletvekillerinden oluşmuştu. En yaşlı üye Sinop Mebusu Şerif Bey, Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni şu konuşmasıyla açtı: "Sayın arkadaşlar, Istanbul'un yabancı güçler tarafından ele geçirildiğini, halifeliğin ve hükümet merkezi özgürlüğünün ortadan kalktığını biliyorsunuz. Bu duruma boyun eğmek, ulusumuz için yabancılara köle olmayı kabul etmek demektir. Ancak uzun geçmişi boyunca özgür ve bağımsız yaşamaya alışmış olan ulusumuz köle olmayı kabul etmemiş, düşmanlara şiddetle karşı koymuş ve kendi temsilcilerini toplamıştır. İşte, yüce meclisimiz böyle doğmuştur. Bu yüce meclisin en yaşlı ve ilk başkanı olarak, Tanrının yardımıyla ulusumuzun içten ve dıştan tam özgürlük içinde yaşamaya ve kendi kendini yönetmeye başladığını bütün dünyaya ilan ederek Büyük Millet Meclisi'ni açıyorum."

Bir ilkokulda, 23 Nisan'da Atatürk'e saygı töreni.

Bu sözler Anadolu'da özgür bir yönetimin kurulmakta olduğu müjdesini veriyordu. Şerif Bey'den sonra Mustafa Kemal söz alarak şunları söyledi: "Yüce Meclisimiz olağanüstü yetkilerle yeniden seçilen sayın milletvekillerinden ve yabancıların saldırılarına uğrayan devlet merkezinden canlarını kurtararak buraya gelen sayın milletvekillerinden meydana gelmiştir. Bu anda meclis toplanmış bulunuyor."

Böylece, Türkiye Büyük Millet Meclisi kurulmuş ve millet kendi kendini yönetmeye başlamıştır.

Ertesi gün Mustafa Kemal, Mecliste uzun bir konuşma yaptı, yakın tarihimizin ve Mondros ateşkesinden sonraki olayların bir eleştirisini yaparak Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin izleyeceği yolu açıkladı.

Bu konuşmadan sonra seçimlere geçildi. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Mustafa Kemal'i Meclis Başkanlığına seçti. Kendi üyeleri arasından "İcra Vekilleri Heyeti"ni (Bakanlar Kurulu) seçerek ilk "Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti"ni kurdu. Böylece Mustafa Kemal, hem devletin, hem de hükümetin başkanı oldu. Artık Anadolu'da bağımsız bir Türk devleti kurulmuş, Türk ulusunun kayıtsız şartsız egemenlik dönemi başlamıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti, ulusun egemenliği üstünde hiçbir kuvvet tanımayan bir hükümetti. Böyle bir hükümetin adının ise Cumhuriyet olması gerekirdi. Ama savaş yıllarında bazı geri düşüncelileri ve padişahlık yönetimine bağlı olanları ürkütmemek için, yeni kurulan hükümete Cumhuriyet adı verilmemişti.

Ancak, ulusal bilinci, ulusal gururu kadar yüksek olan ve "Bütün dünyanın bilmesi gerekir ki Türkiye halkı, Büyük Meclisi ve onun hükümeti uşak muamelesine dayanamaz" diye haykıran Mustafa Kemal'in önderliğinde kahraman ulusumuz, birlik ve beraberlik düşüncesi içinde vatanımızı iç ve dış düşmanlardan temizlemiş ve kayıtsız şartsız egemenliğine yani Cumhuriyetine kavuşmuştur.

Türk ulusu, bundan sonra da uygarlık yolunda ilerlemenin çarelerini arayıp bulmak zorundaydı. Ulusumuz bu alanda da kısa sürede çok ve büyük işler başardı. Bu yapılanların hepsine birden "Atatürk Devrimleri" diyoruz.

İşte Cumhuriyetimizin olduğu gibi, bütün bu devrimlerimizin de başlangıç noktası ulusal egemenliğine kavuştuğumuz 23 Nisan 1920 tarihidir. Bu nedenle Atatürk, ulusal egemenliğimizin ve devrimlerimizin kuşaktan kuşağa sürdürülmesini ve yeni atılımlarla geliştirilmesini sağlamak amacıyla Ulusal Egemenlik Bayramı olan bu mutlu günü "Çocuk Bayramı" olarak da Türk çocuklarına armağan etmiştir. Çünkü O, ulusumuzun geleceğinin sizlerin elinde olacağını biliyor ve vatanımızın sizlerin omuzları üstünde her gün daha yükseleceğine inanıyordu.

Bir 23 Nisan Bayramı nedeniyle okulda yapılan gösterilerde öğrenciler halk oyunları oynuyor.

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı nedeniyle yapılan törenden bir an.

(Fotoğraflar: VEFA ÜLKÜ)

Nitekim, bu inancını "Gençler, Cumhuriyeti biz kurduk, onu yükseltecek ve devam ettirecek sizlersiniz" sözleriyle dile getirmiştir.

Bu güvenledir ki, Türk bağımsızlığını ve Türk Cumhuriyetini yarının gençleri olan sizlere emanet etmiştir.

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın 63'üncü yıldönümünü kutlarken Atatürk'ün bağışladığı emanetin değerini ve anlamını iyice kavramalı ve gereğini yapmaya çalışmalıyız.

Sevgili çocuklar, Cumhuriyet, varlığını ancak ona gönülden inanan kuşaklarla sürdürebilir. Sizler bu inanç ve güvenle yetişiyorsunuz.

Türkiye İş Bankası Sinemaları programı

ANKARA
Arı Sineması/Bahçelievler
2-9-16-23-30 Cumartesi
GÜLLİVER

Akün/Kavaklıdere
3-1:-17-24 Pazar
GÜLLİVER

ISTANBUL
Bakırköy Sineması
2-9-16-23-30 Cumartesi
GÜLLİVER

Kent Sineması/Kızıltoprak
2-9-16-23-30 Cumartesi
GÜLLİVER

UŞAK Şan Sineması
2-9-16-23-30 Cumartesi
SİNDERELLA

İSKENDERUN
Kanatlı Sineması
2-9-16-23-30 Cumartesi
SİNDERELLA

Nisan ayında önemli "Gün" ve "Hafta"lar

Nisan, yıldönümlerin, bayramların, şenlik, festival, gün ve haftaların yoğun olduğu bir ay. En önemlisi de Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın bu ayda olması. Bu konuyla ilgili geniş bir yazıyı ilk sayfalarımızda bulacaksınız. Bu nedenle diğer önemli günleri sıralayarak, bir "hafta" ile bir "bayram"dan söz edelim.

İnönü Zaferi'nin (31 Mart-1 Nisan) bu yıl 62. yıldönümü kutlanıyor. Halkın sağlık kültürünü artırmak ve kendi kendine sağlığını korumaya alıştırmak amacıyla Dünya Sağlık Örgütü'nce 1950'den beri kutlanan Dünya Sağlık Günü 7 Nisan'da. Bir Atatürk kurumu olan Türk Tarih Kurumu'nun kuruluş yıldönümü ise 15 Nisan'da (1931) yapılıyor. Sağlıkla ilgili bir başka hafta da Dünya Kanser Haftası. Bu da 1-7 Nisan tarihleri arasında yer alıyor.

LALE BAYRAMI

Bildiğiniz gibi lale, türlü renklerde çiçekler veren bir süs bitkisidir. Anavatanı Batı Asya'dır. Çiçek ilk kez XVI. yüzyılda Avrupa'ya götürülmüştür. Yurdumuzda en çok XVII. yüzyılda yetiştirilmiş, İstanbul saraylarının başlıca süsü olmuştur. Bu arada 1718'den 1730'a kadar 12 yıl süren bir devre de adını vermiştir: Lale Devri. İşte sevgili çocuklar, bu lalenin 500'den çok çeşidi vardır. Bu nedenle de süsleme sanatlarında, mimarlıkta motif olarak kullanılmıştır. Ayrıca, 1961'den bu yana, Istanbul'da Emirgan korusunda Lale Bayramı kutlanmaktadır. Bayram, 20 Nisan-1 Mayıs tarihleri arasındaki uygun bir tatil günüyle başlamakta ve genellikle bir ay sürdürülmektedir. bayram süresince, Beyaz Köşk'te sergi açılmakta, mehter takımı ve halkoyunları ekiplerince gösteriler düzenlenmekte, şehir orkestrasınca konserler verilmekte, defileler yapılmaktadır.

DÜNYA SAĞLIK HAFTASI:

Dünya Sağlık Günü'yle (7 Nisan) başlayan ve 14 Nisan'da sona eren bu hafta tüm dikkatlerin "sağlık" konusunda yoğunlaşmasıyla amacını gerçekleştirmiş oluyor. Evlerden okullara, sokaklardan işyerlerine kadar, tüm ilginin sağlık üzerine çevrilmesini sağlıyor. Herkes daha duyarlı bir biçimde bu alandaki kendi ve kendi dışındaki sorunları çözüyor, çözmeye uğraşıyor. Okullarda konu üzerine sergiler açılıyor, şiirler yazılıp resimler çiziliyor, gösteriler yapılıyor. Basın, radyo, televizyon da bu etkinliği destekliyor. Amaç, daha sağlıklı bir toplum, daha sağlıklı bir insan için.

İduna'nın elmaları

BİR İSKANDİNAV MASALI

Çeviren: NEVZAT ERKMAN

Resimler: SEMA ILGAZ TEMEL

Bir zamanlar Asgard kentinde İduna adlı güzel bir kız yaşarmış. Bu kızın, içi hep elmayla dolu olan sihirli bir sepeti varmış. Ne vakit sepetinden bir elma alsa, aldığı elmanın yerine bir başkası bitiverirmiş. Hem de bu elmalar öyle bildiğiniz elmalardan değilmiş. Bu elmaları yiyen kimseler hep genç ve güçlü kalırlarmış. Bu yüzden, gün boyunca bütün Asgardlı erkekler İduna'yı görmeye gelirlermiş. —bunun bir nedeni de kızın dillere destan güzelliğiymiş, ama asıl geliş nedenleri kızın o sihirli elmalarından yemekmiş.—

İduna'nın sihirli elmalarından yemek isteyenlerin hepsi bu adamlar değilmiş; bir de Thiassi adlı koskoca, korkunç bir kartal varmış elmalara göz koyan. Çünkü bu kartal, o elmaların kendisini daha da iri, daha da güçlü kılacağını bilirmiş. Onun için bu kartal İduna'yı da sepetini de alıp kaçırmak için fırsat kollar dururmuş. Ne var ki, gündüzleri kızın çevresinde birçok yiğit delikanlı bulunması, akşamları da kızın dışarıya çıkmaması, kartalın bu niyetini gerçekleştirmesini önlermiş.

Bu Thiassi denilen kartal da başka bir plan kurmuş. Asgardlı erkeklerin, birisi dışında, hepsinin de cesur olduklarını pekala biliyormuş; o korkak adamın adı da düzenbaz Loki'ymiş. İşte, kartal hep onu gözler dururmuş. Bir gün Loki ıssız bir tepede yürür giderken, kartal onun üzerine çullanıp onu keskin pençeleriyle kavramış.

"Bu gece İduna'yı buraya getirmezsen seni paramparça ederim!" diye gürlemiş.

Loki öyle korkmuş ki, hemen kabul etmiş. O akşam İduna'nın evine gitmiş.

"Ne olursun, bir elma versene bana" diye yalvarmış.

Ama kızcağız sepetinden ona bir elma verdiğinde, Loki kıza küçümseyerek bakmış ve "Bugün bir ağaç buldum; üzerindeki elmalar seninkilerden çok daha iyi!" demiş.

"Dünyada inanmam!" diye basmış çığlığı İduna. "Kral Odin bile benim elmalarımın dünyada eşi olmadığını söylüyor."

"Ama o ağacı gördüğü zaman fikrini değiştirecektir!" demiş Loki. "Artık herkes o ağaca gidecek. Kimse bundan böyle sana gelmeyecek."

İduna, sepetini kaparak, "Nerdeymiş o ağaç, göster bakalım!" diye bağırmış. "Ağaçtaki elmaları toplayıp sepetime koyayım bari."

Loki'nin istediği de buymuş zaten. İduna'yla birlikte o ıssız, karanlık tepeye gitmişler. Elbet, ortalıkta elma ağacı falan yokmuş; yalnızca, kızı yakalayıp denizlerin ötesindeki kayalıklardaki yuvasına götürmek için bekleyen acımasız kartal Thiassi varmış orada.

Zavallı İduna! Gece gündüz kartalın yuvasında oturur, yurdunu, dostlarını düşünürmüş. Thiassi her gün gelir, gürlermiş kızın başında:

"Ver bir elma! Ver bir elma. Ver ki daha da iri daha da güçlü olayım!"

Gerçi, Thiassi İduna'nın sepetini almış, ama o koskoca pencelerini sepetin içine sokup elmaları çıkaramıyormuş. Çok korkmuş olmasına karşın, İduna kartala hiç elma vermemiş.

Bu sırada, Asgard kentinde, Kral Odin yiğitlerinin günden güne zayıfladıklarını, güçten düştüklerini görerek üzülürmüş. Çünkü adamları her gün İduna'nın elmalarından yiyemez olmuşlar.

İduna'nın kaybolması yalnız kralı değil, herkesi üzüyormuş. ama kral, yalnızca Loki'nin üzülmediğini görmüş.

"Herhalde İduna'nın nerede olduğunu o biliyor!" diye düşünmüş kral. Thor adlı bir yiğiti göndererek Loki'yi getirtmiş. Zaten Loki de Thiassi'nin pençelerinden kurtulduğuna sevinir dururmuş; Odin'in asık suratını görüp Thor'un güçlü ellerini omuzlarında hissedince, bir korkmuş bir korkmuş, tüm bildiklerini onlara anlatıvermiş.

Odin, öfkeyle bağırarak, "Git, getir İduna'yı buraya!" demiş.

Loki korkusundan karşı çıkamamış bu buyruğa. Hemen bir şahine dönüşerek denizlerin üzerinden Thiass'nin yuvasına doğru uçmuş. Kartal, avlanmak için dışarıda bulunuyormuş. Loki çabucak sepeti alıvermiş, İduna'yı bir serçeye çevirmiş, kurtulmak için birlikte Asgard'a uçacaklarını söylemiş.

Engin denizlerin üzerinde, akşam karanlığında uçmuşlar, uçmuşlar. İduna küçücük kanatlarını korkusuzca çırpıyor çırpıyormuş.

Kentin surlarından karanlıkları gözetleyen Thor, "İşte geliyorlar!.. diye bağırmış.

"Ama üç tane kuş var!" demiş Odin. "Thiassi, İduna'yla Loki'yi izlemekte!"

Thor, gözleri hala karanlıklara dikili, bağırmış gene: "Onlara yetişiyor kartal! Ama öyle karanlık ki, iyice göremiyorum."

Odin, "Büyük bir ateş yakılsın, İduna yolunu görebilsin!" diye buyurmuş.

Son zamanlarda elma yemediğinden oldukça güçsüzleşmiş olan Thor birkaç ağacı devirerek surların dışında koskoca bir ateş yakmış. Tam o sırada Thiassi, önünde kaçışan iki kuşu yakalamak üzereymiş. Ama İduna ateşin parıltısını görür görmez dostlarının kendisini beklediklerini anlamış ve olanca gücüyle kanat çırparak Loki'yle birlikte ateşin üzerinden geçip Asgard kentine inmiş, kurtulmuşlar.

Thiassi çok yorgun olduğundan ve onları elinden kaçırmanın yarattığı umutsuzlukla alevlerin üzerine yükselememiş. Kanatları tutuşmuş ve ateşin ortasına düşmüş. Bu da Thiassi'nin sonu olmuş. Asgard'ın yiğitleri sevinçle İduna'nın çevresini sarmışlar, gece yarısına dek sihirli elmaları yemişler, yemişler.

ATLI POSTA

US MARSHAL

PIONEERS

BERARDO VICO

MISSOURI EYALETİ, SAINT-JOSEPH KENTİ — 1860.

central overland exp.

WANTED YOUNG WIRY RIDE

WANTED

YOUNG SKINNY WIRY FELLOWS not over eighteen. Must be expert riders willing to risk death daily.

orphans preferred. WAGES $25 per week

apply: CENTRAL OVERLAND express

Alta Bldg, Montgomery st.

GÜNAYDIN BEYLER, ADIM BİLL CODY VE ONYEDİ YAŞINDAYIM. AFTŞİ-NİZDE HAYATINI TEHLİKEYE ATABİLECEK ATLILARA GEREKSİME DUYDUĞUNUZ YAZILI... KİMSESİZLER TERCİH NEDENİ İMİŞ... BEN BU İŞ İÇİN UYGUNUM.

BİLL, BENİM ADIM RUSSEL, BUNLAR DA ORTAKLARIM MAJORS VE WADDEL...

SAİNT-JOSEPH'DEN, SAN-FRANCİSCO'YA POSTAYI 10 GÜNDE TAŞIYACAĞIMIZA DAİR BİR ÖNERİDE BULUNDUK. POSTA ÇÖLLER, DAĞLAR VE KIZILDERİLİLERİLE DOLU BÖLGELER GEÇECEK...

ATLILAR POSTAYI BİRİNDEN DİĞERİNE GEÇİREREK, DURMADAN AT SIRTINDA GECE GÜNDÜZ DÖRTNAL GİDECEKLER VE İDDİAMIZI KAZANACAĞIZ...

TAM BANA GÖRE BİR İŞ BU, BAY RUSSEL.

ÖYLE İSE BİLLY CODY... BURAYA İMZALA BAKALIM. SEN DE ARTIK BİZİM ATLILARDAN OLDUN... BAŞARILAR.

ERTESİ SABAH...

BAY RUSSEL POSTA HAZIR... KIRKDOKUZ MEKTUP, DOKUZ TELGRAF VE BİR KAÇ GAZETE VAR...

KOY BUNLARI ÇANTANA VE MAHMUZLU EVLÂT... TALİHİN AÇIK OLSUN...

AÇILIN! AÇILIN!

GÜLE GÜLE! GİTTİ BİLE!

POSTA GİTTİ... İYİ YOLCULUKLAR!

...ON GÜN! EVET! ATLILARIMIZ TAM 3145 KM.Yİ 10 GÜNDE GİDECEKLER...

ERTESİ GÜN ŞAFAK VAKTİ.

ÇOCUKLAR GELDİ BİLE.. ATI HAZIRLAYIN.

ÜÇ DAKİKAN VAR... ÇANTANI AL EVLAT VE BİRŞEYLER YE...

YEMEK İÇİN VAKTİM YOK. GİDERKEN YOLDA YERİM.

BU KÜÇÜK, BİR YILDIRIM SANKİ...

BILL CODY BÜTÜN GECE ATINI SÜRDÜ.

ERTESİ GÜN, FORT KEARNEY'E VARDI...

BİLL CODY'NİN YERİNİ BAŞKALARI ALDI VE FORT LARAMİE, SOUTH PASS, FORT BRIDGER'DE POSTA ELDEN ELE GEÇTİ...

...LAR TEHLİKELİ BÖLGELER-DEN KAR FIRTINA DEMEDEN GEÇTİLER VE ONUNCU GÜN SABAH!...

ATLIYA SACRAMENTO'DA IRMAĞINI GEÇİRECEK SAL HAZIRDI. ONDAN SONRA VER·ELİNİ [illegible].

İŞTE GELİYOR!

BABA, POSTAYI GETİREN ATLI GÖRÜNDÜ.

ON GÜN.. EVET TAM ON GÜNDE POSTA GELDİ...

İDDİA KAZANILMIŞ VE ONGUNDE POSTA SAN-FRANCİSCO'YA GELMİŞTİ. [illegible] TAŞIMAK BİR YIL SÜRDÜ... FAKAT ÇOK MASRAFLIYDI, VAZ-GEÇİLDİ. BU, BİR YIL İÇİNDE ATLILARIN KATETTİĞİ TOPLAM MESAFE DÜNYANIN ETRAFINDA 24 KEZ DÖNMEYE EŞİTTİ..

WELCOME

Genel Yetenek Testleri

Hazırlayanlar: Aysel ALTINKAYNAK • Hikmet ALTINKAYNAK

DİZİYİ TAMAMLAYAN ŞEKLİ SEÇME

SORU 57 : IV. şekil hangisidir?

I *II* *III* *IV*

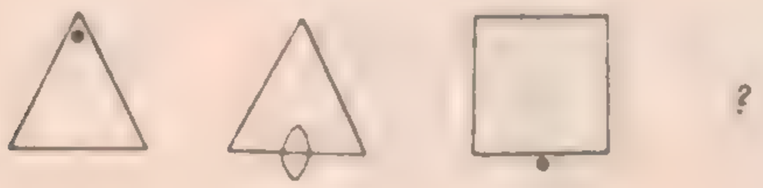

?

(A) *(B)* *(C)* *(D)*

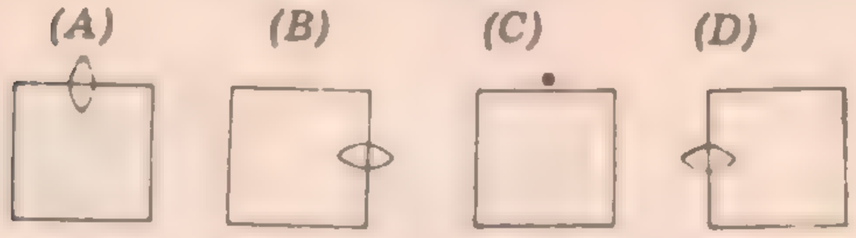

YANIT 57 : Yanıt (A)'dır. Bunu bulmada 56. yanıt yol gösterici olabilir.

İLİŞKİLİ ŞEKLİ SEÇME

SORU 58 : Aşağıdaki Romen rakamlarıyla gösterilen şekillerin I'incisiyle II'ncisi arasında bir ya da birkaç yönüyle bir ilişki vardır. III'üncüsüyle hangi şekil arasında bir ilişki vardır ki IV. şekil oluşturulsun?

I *II* *III* *IV*

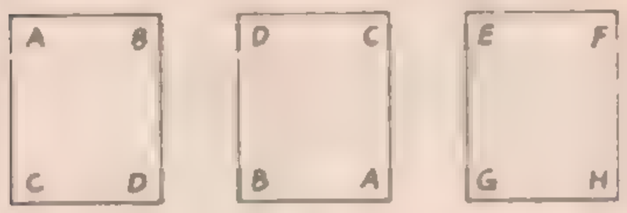

?

(A) *(B)* *(C)* *(D)*

YANIT 58 : Yanıt (B)'dir. Dikdörtgen köşelerindeki harfler abecesel sırayla asimetrik olarak yürütülmektedir. II. şekil I.'nin karşılıklı köşegenlerindeki harflerinin yer değiştirmesiyle oluşmaktadır. Demek ki IV. şeklin kaynağı da III. şekil olacaktır.

KÜP DÖNDÜRME

SORU 59 : Aşağıdaki küpler belirli bir kurala göre dizilmişlerdir. Bu kural gereğince soru işaretinin yerine gelmesi gereken küp hangisidir?

I *II* *III* *IV*

?

(A) *(B)* *(C)* *(D)*

YANIT 59 : Küplerin her yüzü numaralanmıştır. I. küpten II. küpe geçerken döndürülme Güney'den Kuzey'e doğrudur. Ve bu II. küpten III. küpe geçerken de sürmektedir. Her yüzeyin taşıdığı rakam ise tavanda 5'ten birer eksilerek ilerlerken, yan yüzlerde (ortada büyük olarak çizilende) 4'ten birer birer eksilmektedir. Bu durumda IV. küp tavanı (2), karşıdan görünen yan yüz I. şeklin tavanına geleceği için (5) olur. Bu da seçeneklerden (C)'dir.

KÜP SAYMA

SORU 60 : Aşağıda değişik konumda bulunan küpler kaç tanedir?

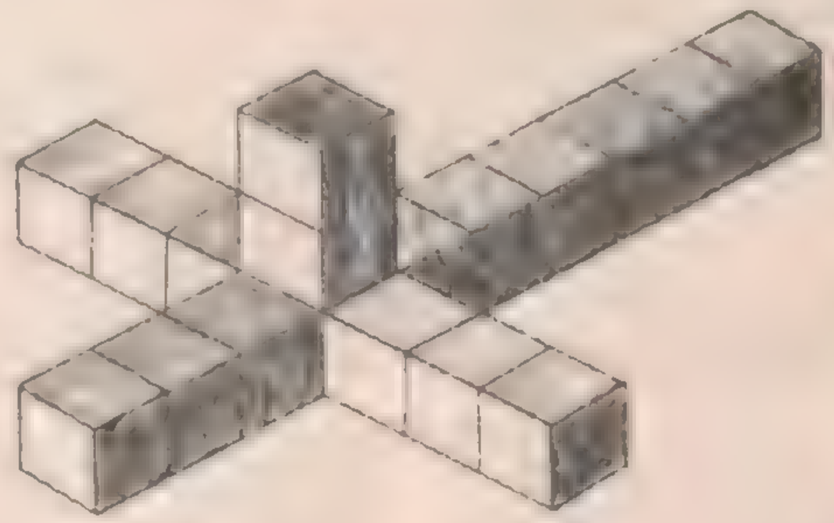

(A) *(B)* *(C)* *(D)*
14 *20* *16* *(18)*

YANIT 60 : Doğru yanıt (D)'dir. Küp uzunlukları karşılaştırmalı sayıldığında bu sayı kolaylıkla bulunabilir.

SORU 61: Aşağıdaki küpler kaç tanedir?

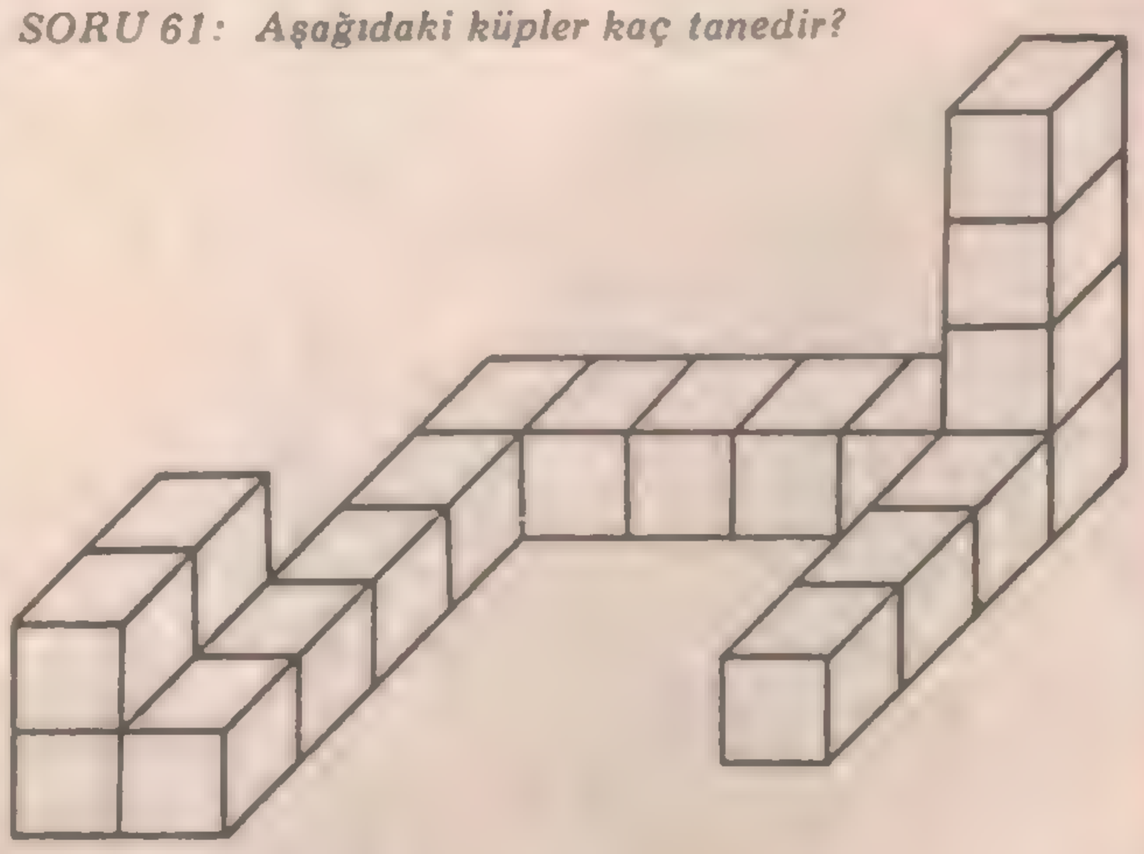

A) 32 *B) 15* *C) 20* *D) 24*

YANIT 61: Doğru yanıt (C) seçeneğidir. Her iki uçtaki iki ve dört küpün üst üste bulunduğu görülebilirse, 20 küp kolayca sayılabilir.

Richard Wagner

- Ünlü Alman opera bestecisi
- 22 Mayıs 1813'de Leipzig'de doğdu.
- 13 Şubat 1883'de Venedik'de öldü.

Ünlü Alman opera bestecisi Wilhelm Richard Wagner 22 Mayıs 1813'de Leipzig'de doğdu. Babası emniyet muhasebecisi ve amatör bir sahne sanatçısıydı. Daha birkaç aylıkken babası Friedrich Wagner'i kaybeden Richard Wagner ve ailesi 1814'de Dresden'e yerleşti. Öğrenimine burada başladı. 1827'de felsefe dersleri alırken ilk yapıtlarını verdi. Ailenin eski bir yakını olan üvey babası Ludwig Geyer, iyi bir ressam, aktör ve bir komedi yazarıydı. Yaşamı sanatçılar arasında geçen Wagner bir tiyatro yazarı ve opera bestecisi olmayı amaç edindi.

Üvey babası Geyer, çok kez Richard Wagner'i elinden tutar, birlikte koşa koşa tiyatroya giderlerdi. Wagner, üvey babasının oyununu dikkatle izler sonra yine ikisi elele tutuşarak evlerinin yolunu tutarlardı.

1830'da Leipzig Üniversitesi'nden diploma aldı, müzik alanında

---

- Okula başladıktan kısa süre sonra Yunan şairi Homer'in Odies destanının ilk oniki kitabını Yunancadan Almancaya çevirdi. Hiç kimseden yardım görmeden 6.000 dizeyi eski Yunancadan kendi diline çevirdiği zaman 13 yaşındaydı.
- Ünlü bestecilerden List onun için şöyle demiştir: "Güller ve leylaklarla karışık lavlar saçan bir Vezüv yanardağı."
- Bir gün Beethoven'in bir senfonisini dinliyordu. Senfoni bittiği zaman kendinden o kadar geçmişti ki, alkışlar duruncaya, müzisyenler aletlerini alıp gidinceye kadar salonda bulunduğu yerde öylece kala kaldı. Bestelerinin konularını çoğunlukla halk masallarından aldı.
- Kendisi, yapıtlarının yüce olmalarına karşın ufak tefek bir kişiydi. İkinci evliliğini, ünlü besteci ve piyanist Franz List'in kızı Cosima ile yaptı, üç çocuğu dünyaya geldi.

incelemeler yapmak üzere Viyana'ya gitti. 1834'de Periler adını verdiği ilk operasını besteledi. Operaları önce pek ilgi görmedi. 22 yaşındayken Minna adında 27 yaşında bir kızla evlendi. Önce Königsberg kent tiyatrosunda çalıştı sonra Riga'ya, 1839'da da Londra'ya gitti. Burada kısa bir süre kalan Wagner daha sonra Paris'e geçti. Burada yaşamını sürdürebilmek için basit besteler yapıyordu. Paris Operası için hazırlamak istediği Rienzi ve Uçan Hollandalı operalarını besteledi. Bu operalar başarıyla oynandı. İlk eşi ölen Wagner 1869'da Cosima adında bir kadınla evlendi. Ertesi yıl oğulları Siegfried dünyaya geldi, o da babası gibi besteci oldu.

Çok hareketli bir yaşam süren ve birçok kenti ziyaret eden Richard Wagner 13 Şubat 1883 günü Venedik'te Palazzo Vendramini'de öldü ve Bayreuth (Batı Almanya)'de toprağa verildi. Ölümünün yüzüncü yıldönümü nedeniyle geçen şubat ayı içinde bütün dünyada anısına törenler düzenlendi, operalar oynandı.

Bayreuth Tiyatrosu

1872'de Bayreuth'e yerleşen Richard Wagner, yıllardanberi düşlerinde yaşattığı özel bir tiyatro binası kurmayı amaçlıyordu. Planları kendisi tarafından yapılan tiyatro binası için dünyanın her yanında kurulan Wagner Dernekleri'ne krallar, prensler para yardımında bulundular. Sonunda Bayreuth Tiyatrosu perdelerini 1876'da açtı. Aynı tiyatroda, ölümünden birkaç ay önce 'Parsifal'ın oynanması büyük başarı sağladı. O günden bu yana hemen her yıl hiç aralık verilmeden düzenlenen Bayreuth Festivalleri'nde yalnızca ünlü bestecinin operaları oynanmaktadır.

1500 kişilik tiyatroda orkestra, sahnenin altında, derinlemesine uzayan bir yerde bulunur ve dışarıdan görünmez. Bayreuth kentinde ayrıca Wagner anılarıyla dolu müzeler, kütüphaneler, arşivler yer almaktadır.

Başlıca müzik yapıtları arasında şunları sıralayabiliriz: Düğünler, Periler, Rienzi, Uçan Hollandalı, Tannhauser (Tanhoyzer), Nibelungen Yüzüğü, Nürnbergli Usta Şarkıcılar.

Mini ansiklopedi

YAZI MAKİNESİNDEKİ HARFLER ABECESEL SIRADA DEĞİLDİR. NEDEN?

Yazı makineleri bundan 100 yıl kadar önce ilk kez olarak yapıldıkları zaman harfleri tuşlara abecesel sırada dizilmişti. Ancak, tuşların çubukları sürekli olarak birbirlerine çarpıyor, yazı yazmak güçleşiyordu.

Bu sorunu çözmek için, yazı makinesini bulan Christopher Sholes, bu harfleri ayrı ayrı yerlere yerleştirdi. Artık tuş çubukları karışmıyor ya da birbirlerine çok seyrek olarak vuruyorlardı. Sonuç olarak bugünkü yazı makinelerindeki harf yerleşimi ortaya çıktı.

Türkiye'de satılan yazı makinelerinde harfler Türkçe'de en çok kullanılanları en kolay ulaşılabilecek biçimde yerleştirilmiş olarak hazırlatılır.

NEDEN UYURUZ?

Rip Van Winkle adlı yaşlı bir adamın öyküsü vardır. Bu adam, öyküye göre, tam 20 yıl uyumuş. İnanılmaz gibi geliyor insanı, değil mi? Oysa bizler de yaşamımız boyunca toplam olarak 20 yıldan çok bir süre uyumuş oluyoruz. Rip Van Winkle bir yatışta yapmış bunu. Bizler ise, her gece uyuyarak yapıyoruz. Çoğumuz, sekiz saat kadar uyuruz.

Çalar saatinizi kurmayı hiç unuttuğunuz oldu mu? Unuttuğumuz zamanlar, sabahleyin saat bizi uyandırmasa bile vaktinde kendi kendimize uyandığımızı görürüz. İnsanlarda zamanı ölçen doğal bir duyu vardır. Sanki içimizde bir saat bulunmaktadır. Bu saat yirmi dört saatlik bir günü pekala ölçer. Bu nedenle, ne vakit yatmamız gerektiğini, ne vakit kalkmamız gerektiğini kendiliğimizden biliriz.

[illegible] kapanmış oluyor. Bunun nasıl olduğunu tam olarak bilen yok.

Kumbara'NIN YARIŞMASI

BİLEN SEVİNÇLİDİR! YA MÜKAFATI?

Yukarıdaki başlıkta toplam 26 harfli 4 sözcük var. "Mükafat" sözcüğünün "ödül" anlamına geldiğini bilirsiniz herhalde.

İşte bu 26 harfin içinde, çocukların (ve büyüklerin) çok sevdiği sevinçli bir günün üç sözcüklü adı saklı. Bulun!

İPUCU

Önce bu sayfadaki dört resmin altında bulunan kısa çizgilerin üzerine birer harf koyarak, resimdeki hayvanların adlarını yazın.

Bu adlardaki harfler üstteki 26 harfli başlıktan alınacaktır. (Bir harf yalnızca bir kez kullanılabilir.)

Hayvan adlarını tamamladıktan sonra, geriye 12 harf kalacaktır. İşte bu 12 harfle üç sözcük kuracaksınız ve özellikle çocukların çok sevdiği bir günün adını bulacaksınız.

Bulduğunuz yanıtı ve istenen diğer bilgileri çerçeveli bölüme yazınız. Bu renkli bölümü keserek bir zarfa koyunuz ve aşağıdaki adrese yollayınız.

KUMBARA DERGİSİ Yarışması
Türkiye İş Bankası A.Ş.
Halkla İlişkiler Müdürlüğü
PK. 191
Küçükesat - ANKARA

Adım Soyadım
. . . .
. . . .
Adresim
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
Yaşım
. . . .

Bulduğum yanıt:
YİRMİ ÜÇ
NİSAN

Buradan kesin

ÖDÜLLER:

Bu yarışmada doğru yanıtı veren 25 okuyucumuzu Türkiye İş Bankası ödüllendirecektir. Doğru yanıt verenler arasında yapılacak bir çekilişle ilk 10 okuyucumuza birer PERGEL takımı, 15 okuyucumuza da birer KURU BOYA takımı armağan edilecektir.

Sizlere yarışmada iyi şanslar dilerken, yanıtlarınızı taşıyan zarfların en geç 10 Mayıs'a kadar dergimize ulaşmış olmasını bir kez daha hatırlatmak isteriz. Postadaki gecikmeler kabul edilmeyecek ve 10 Mayıs'tan sonra dergimize ulaşan zarflar yarışmaya katılamayacaktır.

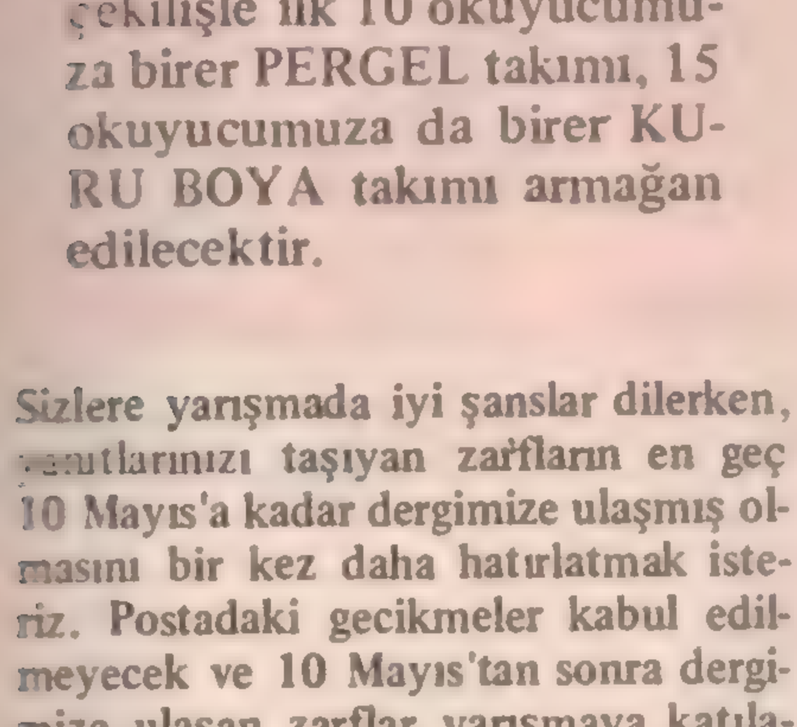

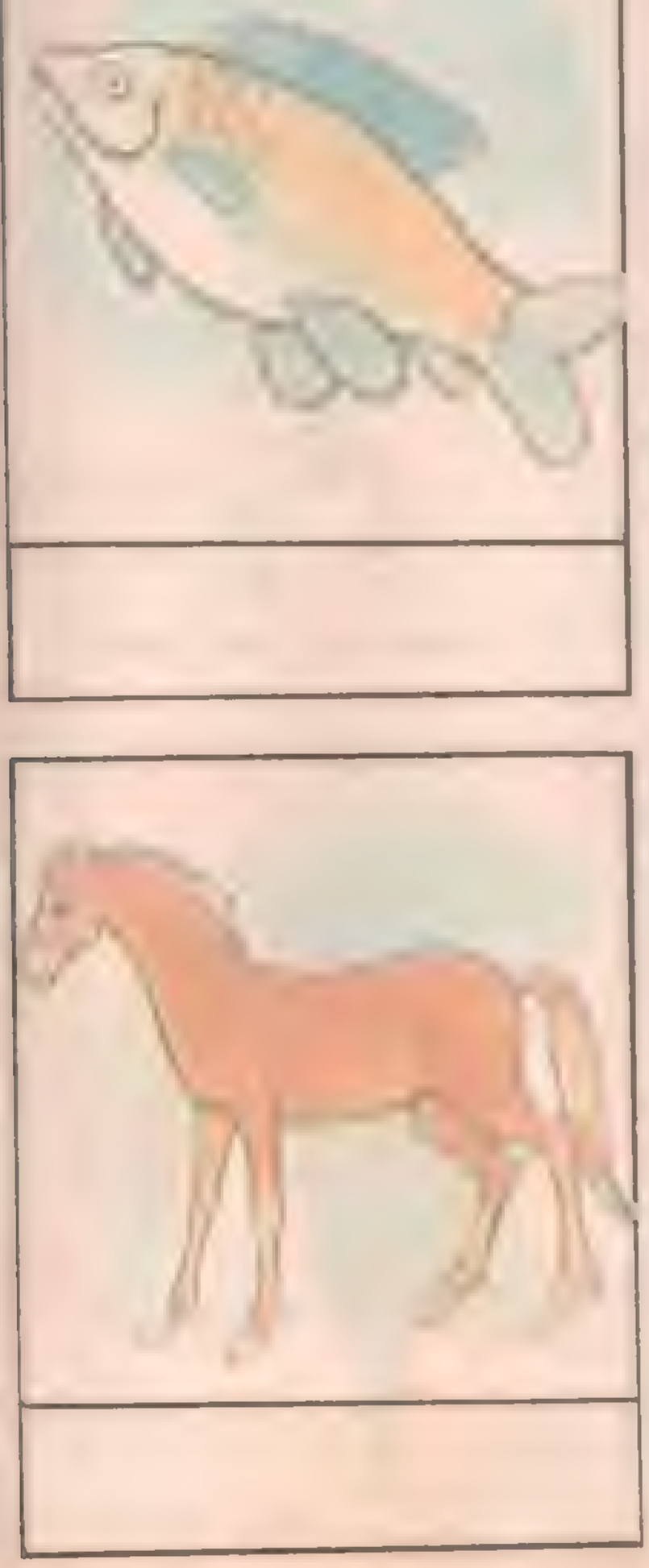

DERGİMİZİN Bunları biliyor musunuz?

1. Şimdi size bir ülkenin bayrağını tanımlayacağız: Bayrak, dikey olarak üçe bölünmüştür. Soldaki dikdörtgen mavi, ortadaki dikdörtgen beyaz, sağdaki ise kırmızıdır. Para birimi "Frank" olan bu ülkenin adı nedir?

2. İyi yürekliliği, korkusuzluğu ve becerikliliği simgeleyen bir masal delikanlısı vardır. Bu kişiye, birçok Türk masalında rastlarız. Haksızlıklarla savaşır, herkese iyilik eder, toplumun özlemlerini dile getirir. Bu masal kahramanının XVII. yüzyılda Anadolu'da yaşadığı sanılıyor. Adını anımsayabildiniz mi?

3. Beyin ve omurilikten meydana gelmiş olup sinir gözelerinin uzantılarını ve gövdelerini toplu olarak kapsayan sisteme, biyolojide ne ad verilir?

4. Mitolojide, Türkçeye "Tepegöz" diye çevirebileceğimiz bir ad taşıyan tek gözlü devlerden söz edilir. Bu devlerin mitolojideki adı nedir?

5. "Aç gönle tok tebelli vermek" sözü bir deyim midir, yoksa bir atasözü müdür?

6. "Höşmerim" ne demektir?

7. Televizyonda, sinemada ya da tiyatroda belli bir tipi yaratmak ya da yalnızca bazı düzeltmeler yapmak üzere oyuncunun yüzünde ve başka organlarında yapılan boyama ve değiştirmelere ne denir?

8. Önadı "Pertev" olan, 1907'de Gümülcine'de doğan, Fransa'da yüksek öğrenim kurumlarında öğretim üyeliği yapmış, halk edebiyatı alanındaki inceleme ve araştırma yazılarıyla geniş ün kazanmış, yurt dışında da uzmanlığını kabul ettirmiş, birçok yapıtı arasında "Az Gittik Uz Gittik", "100 Soruda Türk Folkloru" da bulunan halk edebiyatı uzmanımızın tam adını söyleyebilir misiniz?

9. Hirfanlı Barajı hangi nehrimizin üzerindedir?

10. Şu sözcük yanlış yazılmıştır: ŞARANPOL. Hangi harfi yanlıştır?

11. Albaydan önceki, kıdemli binbaşıdan sonraki rütbe nedir?

Yanıtlar 29. sayfada

ülkemizi tanıyalım!

SİNOP

Türkiye'nin en kuzey noktasında, Boztepe Yarımadası'nda kurulmuş olan bu kent gemiler için önemli bir sığınaktır. Başlıca ürünleri arasında tütün, mısır yer alır.

Sinop, Karadeniz iklimine sahip olduğu için zengin bir orman ve bitki örtüsüyle kaplıdır. Tarımın yapılmadığı alanlarda fundalıklar görülür; kuytularda ve vadilerde çeşitli meyvelikler vardır. Karadeniz'in doğu ve batı iklim özelliklerinin geçiş noktasındadır. Yaz ve kış sıcaklık ortalamalarında büyük fark görülmez. Her mevsim esen sürekli rüzgârlar Sinop'u etkisi altında tutmaktadır. Her mevsim nemli ve yağışlıdır.

BÖLGESİ: Karadeniz
KOMŞULARI: Samsun, Çorum, Kastamonu. Kuzeyi de Karadeniz'le kuşatılmıştır.
İLÇELERİ: Merkez, Ayancık, Boyabat, Durağan, Erfelek, Gerze, Türkeli.
YÜZÖLÇÜMÜ: 5657 km²
NÜFUSU: 276 445
OVALARI: Sinop ve Boyabat.
DAĞLARI: İl arazisinin % 80'ini kaplar. İsfendiyar Dağları (Çangal Dağı 1.605 m. Zindan Dağı 1.750 m.)
AKARSULARI: İlin güneydoğu köşesinden Kızılırmak geçer. Buna karışan ve Kastamonu ilinden gelen Gökırmak ile küçük çaylar vardır.
GÖLLERİ: Sülük (Denizden 210 m. yükseklikte), Sarıkum, Karagöl (Deniz seviyesinden aşağıda).
ADALARI: Torpido (Gazibey), Sarıada ve Karaada.

Sinop'un genel görünüşü

TARİHİ:

Bir söylenceye göre kent, M.Ö. 1200 tarihinden önce Amazonlar tarafından kurulmuş ve adını bir Amazon kraliçesinden almıştır. Hitit metinlerinde Sinova adıyla geçen yerin Sinop olduğu sanılmaktadır. M.Ö. VII. yüzyılda Miletoslular tarafından kolonize edilmiştir. Tanınmış fizolof Diogenes (M.Ö. V. yüzyıl) burada doğmuştur. M.Ö. II. yüzyılda Pontus Devletinin, M.Ö. 63 tarihinde de Romalıların egemenliği altına girmiştir. Romalılar devrinde kent çok gelişmiştir.

XIII. yüzyılda Selçukluların eline geçmişse de Moğol istilalarından etkilenmiştir. Moğol Devletinin yıkılmasından sonra Sinop'a Candaroğulları Beyliği egemen olmuştur.

XV. yüzyılda Fatih Sultan Mehmet tarafından Osmanlı İmparatorluğu sınırları içine katılmıştır.

TARİHİ YAPILARI:

Sinop Kalesi. Çok eski bir yapıdır. Hitit devrine kadar uzanır. Bugünkü kaleyi Pontus Kralı IV. Mitridates M.Ö. 72 yılında yaptırmıştır. İç kalede ve kalenin batı yüzünde Türklere ait eserler de vardı ama, bugün harap durumdadır.

Sinop Kalesi, Osmanlılar devrinde zindan olarak kullanılmış, İstanbul'dan birçok siyasi suçlu buraya sürülmüştür. Cumhuriyet devrinde bu zindan modern bir hapishane biçimine dönüştürülmüştür.

Alâeddin Camii (1214), İbrahim Bey Türbesi (Candaroğulları), Alâiye Medresesi (1262), Serapis Mabedi (Hellenistik devir), İsfendiyaroğulları Türbesi (1439), Saray Mescid (1378), Fetih Baba Mescidi (1339), Varoş Hamamı (1732), Çifte Hamam (Selçuk devri), Aynalı Hatun Türbesi (Candaroğulları), Anıt (1853), Seyyit Bilâl

Sinop Limanı

Türbesi ve Camii (Selçuk mimarisine benzer), Balat Kilisesi (XIV. yüzyıl) ile Sinop'ta ayrıca Selçuk ve Osmanlı devirlerine ait medreseler, çeşmeler, mezarlar vardır. Başlıcaları Aslan Camii, Kadı Mescid, Hatunlar Türbesi, Yesari Baba Türbesi, Aşağı Hamam, Saray Çeşmesi, Boyacı Çeşmesi'dir.

FOLKLORU:

Sinop, her ne kadar Karadeniz bölgesinde bulunuyorsa da, türkülerinde Karadeniz'in ovnak ve kıvrak havası

Sinop Kalesi

Yöresel bir kadın giysisi

...dan görünüşü

...daha ağır bir tempo vardır. ...ri, efsaneleri ayrı bir önem ta... halkının kendine özgü bir ...ğarcığı vardır. Bu konuşma... ...e olarak da ortaya çıkar.

...EKLERİ:

... her türlü sebze yetiştiri... sebze yemekleri çoğunluk... ...nın yanısıra hamurişi ve ... yemekler yapılır: Nokul, pi... ...pastası, pilaki, kaşık çıkart... ...ek yemeği, katlama, saç bö... ... yemeği, kestane yemeği, ...ması, göveç, nişasta helvası, ... çorbası.

...OYUNLARI:

...li, karşılama, horon (kızlı... ... geldi-geldi (kızlı-erkekli), ka... ...n (kızlı-erkekli, karşılıklı ma... ...yerek), halay en çok oyna... ...an arasındadır.

...IKLERİ:

... Bilâl"de yapılan "Hıdırel... ...ikleri en önemlisidir. Halk ... giysileriyle, yöresel oyun ve ...le şenliğe katılır, eğlenir.

...ASÖZLERİ:

... ilgi çekici atasözlerini sırala... ...Ağustos ayında yatan öküzü, ...e bökeler yutar. Ana-baba ...ın, evlat kendi başı için. Ağır ...an döv. İşin biter, aşın biter. ...zden, göz gözden utanır. Oğ... ...Memiş, gurbette kazanmış, ...yemiş.

...BİLECELERİ:

... zengin bir bilmece dağarcı... ...ptir. Derlenen bilmecelerden ...örnek: Dal üstünde kitli san... ...riz). Uzun kuyu, gümbür güm... ...u (Yayık). Biz, biz idik, otuz ... idik; Yazıldık, çizildik bir tah... yazıldık (Diş). Avludan atladı, ...umurtladı (Kabak). Küçük me... ...yayı gezer (Ayakkabı).

ÜLKELERİ TANIYALIM

UGANDA

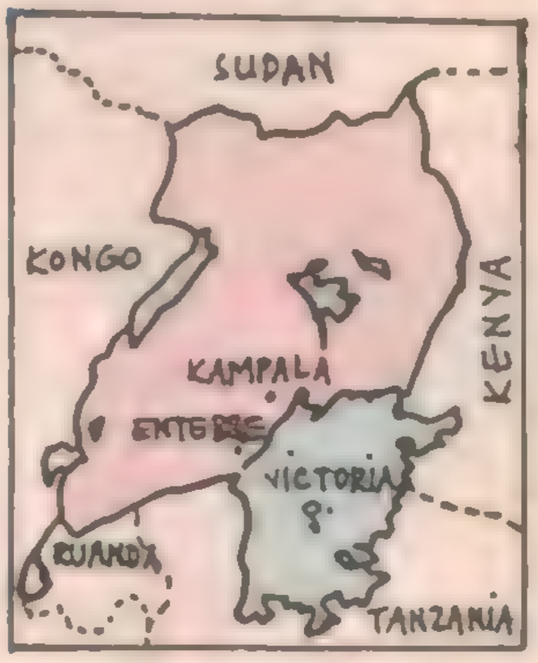

Doğu Afrika'da bağımsız bir ülkedir. Ekvator kuşağının üzerinde yer alan Uganda kuzeyde Sudan, doğuda Kenya, güneyde Tanzanya ve Ruanda, batıda da Zaire'yle komşudur.

Bu ülke, Afrika'ya özgü yüksek yaylalardır. Batıdaki vadilerde yer alan Edward ve Albert gölleri, güneydoğuda yer alan Viktorya Gölü, ülkeyi deniz gibi çevirirler. Nil Nehri, Viktorya Gölü'nden kaynaklanır ve kuzeye doğru inerek Beyaz Nil adını alır.

Yıllık ısı ortalaması 22° (santigrat)'dir. Çok yağmur düşer. Vahşi hayvanlar bakımından çok zengindir (aslan, pars, fil ve antilop gibi).

Bu ülkede İ.S. 1000 yıllarında yaşayan kabileler savaşçı insanlardı. Birbirleriyle sürekli çarpışırlardı. XIX. yüzyılda ülkeye fildişi ve köle götürmek için Araplar gelmeye başlamıştı. Daha sonra Arapları, Avrupalılar izlemişler; yıllar boyunca bu ülkeyi sömürmüşlerdir. Ünlü İngiliz gezgini Stanley 1875 yılında buraya gelmiş, ardından Hıristiyanlığı yaymak amacıyla Katolik ve Protestan misyonerler akın etmeye başlamışlardır.

İngiltere, 1894 yılında bu ülkeyi himayesine aldı. Uzun siyasal çekişmelerden sonra 1962'de Uganda bağımsızlığına kavuştu.

Nüfusun % 98'i Afrikalıdır. Her birisi 200.000'in üzerinde nüfusa sahip 11 kabile vardır. Nüfusu oluşturan Afrikalılardan başka Araplar, Hintliler ve Avrupalılar da bulunur. Ancak, bağımsızlık hareketinden sonra Avrupalıların çoğu ülkeden ayrılmıştır. Kabileler genellikle kendi dillerini kullanırlar. Kişi adlarının başına "Ba", yer adlarının başına da "Bu" hecesi getirirler.

Ticaret en çok Kampala kentinde gelişmiştir. Kampala, bağımsızlık hareketinden sonra başkent olmuştur. Eski başkent, Entebbe'ydi.

Ülkede en çok pamuk, kahve ve bakır üretilir. Ayrıca çay, hayvan yemi, deri, balık, sebze, tungsen, tütün, şeker ve kereste de üretilip dışarıya satılır.

NÜFUSU	11.940.000
YÜZÖLÇÜMÜ	243.500 km²
BAŞKENTİ	Kampala
DİLİ	İngilizce, Luganda dili ve Savahilice
DİNİ	Hıristiyanlık, Müslümanlık
PARASI	Uganda Şilini

Genel Kültür

Bitki Dünyası

Bitkiler olmasaydı Dünya'da yaşam olmazdı. Hayvanlar, besin bakımından bitkilere dayanırlar ya da bitki ile beslenen öteki hayvanları yerler. Yalnız bitkiler kendi besinlerini kendileri yaparlar ve bu işleme fotosentez (*) denir.

Bitki Krallığı

Kentlerin çevresi bitkilerden ötürü çoğunlukla yeşil renktedir. Buralarda bildiğimiz çayırlar, çiçekler ve ağaçlar gibi bitkiler bulunur. Ama sayısı çok büyük olan başka türde bitkiler de vardır. Bunların bazıları o kadar küçüktür ki, onları ancak mikroskopla görebiliriz.

Bilim adamları, bitkileri çok sayıda gruplara ayırmışlardır. En basit bitki, aralarında küflerin bulunduğu zehirli ve zehirsiz mantarlardır. Bunlar çoğunlukla yeşil renkli değildir ve yaprakları da yoktur.

Yeşil bitkilerin en küçüğü su yosunudur. Bunlardan bazıları kamçıya benzeyen organlarını kullanarak dolaşabilen tek hücreli yosunlardır. Çok hücreli olan daha büyük yosunlar da vardır. Bunların bazılarının hücreleri, uzun iplik ya da lifler gibidir. Başka türleri daha yoğun hücrelerden oluşmuştur. Hepsinden en büyük olanı, çok kez dalgaların kıyıya vurduğu zaman gördüğümüz deniz yosunudur.

Bu yosunların çoğu suda yaşar ve ürerler. Ancak, ciğerotu dediğimiz türleri karada yaşarlar. Ciğerotu süngerleri nemli yerlerde yetişen küçük bitkilerdir. Bunların hemen hemen hepsinin yapısı yassıdır. Öteki yosunlarınsa sapları ve yaprakları vardır. Bunların yetiştikleri yerler genellikle nemli topraklardır.

Kara yosunlarının her zaman nemli olması gerekir. Bunların çoğu yaşamlarını kuru yerlerde sürdüremezler. Daha önemli olan da, üremeleri için rutubete gerek duymalarıdır, çünkü erkek üreme hücreleri yüzerek dişi üreme hücrelerine ulaşırlar.

Eğreltiotu denilen türler kolay kolay kurumazlar ve bu nedenle yaşamlarını kuru yerlerde sürdürebilirler. Bunlar da üreme sırasında yüzen hücreler oluştururlar.

FOTOSENTEZ

Bitkiler besinlerini, havayı kullanarak karbondioksit elde etmek suretiyle sağlarlar ve bunu da şeker ve oksijen elde etmek için su ile birlikte kullanırlar. Bu, Güneş ışınlarının ve bitkilerin yapraklarında bulunan yeşil renkteki klorofil yardımıyla olmaktadır. Klorofil; Güneş'ten gelen ışın enerjisini kimyasal enerjiye dönüştürür ve bu da suyun karbondioksitle birlikte bir tepki göstermesine yolaçar. Elde edilen şeker ya öteki bitkilerdeki oluşumlar için enerji kaynağı olarak kullanılır ya da nişasta olarak depolanır.

(*) Klorofil maddelerin, Güneş'in etkisiyle karbonhidrat karışımını oluşturması.

Bütün bitkiler, burada gösterilen başlıca altı grup içinde toplanmaktadır.

Tarih Öncesi Bitkiler

Taşıllar (fosiller)'dan, yosunların Dünyada 3100 milyon yıl önce varolduğunu anlıyoruz. Ancak, daha büyük bitki gruplarının nasıl **oluştuğuna ilişkin bilgimiz azdır. 420 milyon yıl kadar önce yaprak**sız sapların ucunda sporlar (üreme cisimciği)'ın yetiştiği bir grup bataklık bitkileri vardı. Bu bitkilerin 340 milyon yıl kadar önce tükenmiş oldukları anlaşılmaktadır. Yalnız 250 ve 400 milyon yıl önceleri arasında birçok yer bitkisinin ortaya çıktığını görüyoruz. Bunlar çok geniş, sisler içinde bataklık ormanlarıydı. Bu orman bitkileri, ölmeleri sonucunda, içinde birçok taşılın bulunduğu kömüre dönüşmüşlerdir. Bunlar arasında eğreltiotları ve ağaç iriliğinde çeşitli yosunlar vardı. Bunlardan başka, gerçekte günümüzdeki kozalaklı ağaçların ve bunların öteki türlerinin ataları olan kozalak benzeri bitkiler de oluşmuştur. Eğreltiotuna benzeyen ve tohum üreten başka bir grup bitki de bulunuyordu. Bu eğreltiotu tohumları, günümüzün çiçek açan bitkilerinin atalarıdır. 150 milyon yıl kadar önce ilginç birçok çiçek türü yetişip büyümeye başlamıştır. Bunların arasında şimdi ancak bir-iki türü kalan hurma ailesinden fidanlar, çam ve benzeri gibi kabuksuz, çıplak tohumlu bitkiler bulunmaktadır.

MANTAR

Mantarlar, bitkilerin seyrek görülen değişik ... türüdür. Bazı kimseler mantarlara bitki gö... bakmazlar ve onlara ayrı bir yer verirler. ...unla birlikte mantarlar genellikle içinde ...orofil bulunmayan kendine özgü bir bitki ... kabul edilir.

Klorofil olmadan mantar kendi besinini ya... Bu bakımdan beslenmesini başka kay...dan sağlamak zorundadır. Çürümüş bit..., hayvansal maddelerin üzerinde yaşa... türlerine saprofitler denir. Bunlar, üzerin... bulundukları maddeleri kimyasal parçalara ... ve böylece o maddeleri emerek içine ...ek enzimler üretirler. Bu işlemin, ya...nını sürdürmelerinde önemli yeri vardır, ...ü bitkiler ve hayvanlar, organik maddele... çürümeleri nedeniyle oluşan karbon, ok... ve nitrojen elementlerinin birbiri peşine ...sına bağlı bulunmaktadır.

Başka tür mantarlar da parazitler (asalak...)'dir. Bunlar, karşılığında hiçbir fayda sağ...dan bitkilerin ve hayvanların dokuları ...inde yaşarlar. Mantar parazitleri çoğun... hastalıklara neden olurlar. Toz halinde ...er, bitki pasları ve çavdar mahmuzu gibi ... bitkisel mantarlardır. İnsanlarda mey...a gelen kellikle atlet ayağı denilen hasta...ın nedeni mantarlardır. Mantarlar bazen ...ilerde de hastalıklara neden olurlar.

Mantarların yapıları, toplu halde bir arada ...anan iplik gibi ince liflerden oluşmaktadır. ...lar pek çok sayıda sporunu, rüzgarın yar...ıyla çevreye yayarak ürerler. Çeşitli tür...de olan bu sporlar bazen meyve ağaçların... çoğalırlar. Bunların bazısı gözle görüleme...ek kadar küçüktür.

Mantar türlerinden bazıları. Her ne kadar mantarlardan yenibilenleri varsa da bunların zehirli olup olmadıkları kesin olarak önceden araştırılmalı, bu konuda büyük dikkat gösterilmelidir.

Sağda: Ekmek yapımında kullanılan mayalar bir tür mantardır. Hamur piştiği, ekmek haline girdiği zaman bunlar ölürler.

Solda antibiyotik bir ilaç olan penisilin, Penicillium Notatum adı verilen bir mantardan yapılmaktadır. Bu ilaç, 1928 yılında Alexander Fleming tarafından bulunmuştur.

Faydalı Mantarlar

Mantarlar arasında faydalı olanlar da vardır ve bunların en çok kullanılanı mayalardır. Bu türler, ender görülen ve lifli olmayan tek hücreli mantarlardır. Mayaların çeşitli türleri vardır. Bunların bazısı ekmek, peynir ve bira yapımında kullanılır. Ekmek mayası, eski Mısırlılar zamanından beri bilinmektedir.

Mantarlar bilimsel çalışmalarda ve araştırmalarda da kullanılır. Bunlar arasında antibiyotik ilaçların yapımında faydalanılan penisilini sayabiliriz.

YENİLEBİLEN VE YENİLEMEYEN MANTARLAR

Mantarların en bilinenleri yenilebilen ve yenilemeyen türleridir. Bazı mantarlar, örneğin "peri halkası" adı verilenler toprak düzeyine yakın yerlerde toplu halde yetişirler. Bazı mantarlar çok zehirli oldukları için yenilemezler. Bu bakımdan mantar seçiminde bir yanlışlığa düşmemek ve ölüm gibi bir tehlikeyle karşılaşmamak için büyük dikkat göstermek gerekir.

YAŞLI DUT SOKAĞI

YAŞLI DUT SOKAĞINDA HAREKETLİ BİR GÜN ÇOCUKLAR. KUKLACILIK OYUNU İÇİN HAZIRLIK YAPIYORLAR...

DİKKATLİ OLUN, TEKER TEKER TAŞIYIN.

UUH SAHNEMİZ BURADA.

İŞTE SİZE KAZA...

İŞTE PERDEMİZ DE GELDİ.

GÜZEL OLDU MU?

HAYDİ YERLERİNİZE GEÇİN, OYUN BAŞLIYOR.

BEN KUKLACI OLAYIM

KARGADAN KUKLACI OLMAZ AMA, HADİ BAKALIM!..

HAZIR MISINIZ

BUYRUN RAGIP AMCA, EBE TEYZE...

ŞTE PERDE AÇILDI DEKOR YERİNDE AMA O DA NESİ !?
GAK GAK
BANA BAK...
SEN BANA BAK KİMSİN SEN
BEN KARGAYIM
4
BU SEFER DE KARGAYA HOŞ BİR SÜRPRİZ ... BAKALIM YENİ ARKADAŞIYLA ANLAŞACAK MI ?
KARGA KİM KARGA KİM

AY ROKETİ

EL BECERİLERİ

GEREKLİ MALZEME

Silindir şeklinde uzunca bir plastik şişe. Böyle bir şişe bulamazsanız, kartondan bir silindir yapabilirsiniz.

Bir tabaka karton.

90 cm. uzunluğunda alüminyum folyo. Bu, şişeyi kaplamak ve roketinize parlak bir görünüm vermek için kullanılacaktır. Bulamazsanız, roketinizi başka bir renge boyayabilirsiniz.

Yapıştırıcı.

Makas.

Yapıştırıcı bant (selofan teyp)

Alüminyum folyoyu, plastik şişeyi kaplayacak biçimde ve 1,5 cm'lik bir kenar payı bırakarak kesin.

Şişeyi kaplayın ve folyonun uçlarını bantla yapıştırın.

Kartondan, 48 cm. uzunluğunda ve 11,5 cm. eninde bir parça kesin.

Bu kestiğiniz kartonun bir yüzünü folyoyla kaplayın (folyo, kartona yapıştırılacak).

Kartonu çevirerek, folyosuz yüzünü, dörder cm'lik 12 bölüme ayıracak biçimde işaretleyin (şekil 1).

C, F, I ve L bölümlerinin alt taraflarını yarım daire biçiminde kesin (şekil 1).

A/B, D/E, G/H ve J/K bölümlerinin üst taraflarını şekil 1'deki gibi "V" şeklinde kesin.

Bir çakıyla ya da sert uçlu bir aletle, kartona işaretlediğiniz dikey çizgilerin üzerlerine bastırın (bunu, karton kolayca kıvrılsın diye yapıyoruz). Sonra, kartonu zikzaklı olarak katlayın.

Uçlarını bir araya getirerek bantla yapıştırın.

Şişeyi, 7,5 cm. yukarıda duracak biçimde, bir nesnenin üzerine oturtun.

Sonra, şişenin tabanına, az önce katlamış olduğunuz kartonu geçirin ve C, F, I, L bölümlerini şişeye yapıştırın.

Kartondan, bir kenarı 15 cm. olan bir kare kesin.

Karenin bir yanına yapıştırıcı sürün.

Pergelinizin sivri ucunu karenin bir köşesine bastırın.

Sonra, bu yayın üzerinden kesin (ancak yayın üzerinde 1,5 cm. uzunluğunda çıkıntılar bırakmanız gerekiyor).

Şimdi de, bu parçanın düz kenarlarını, bir koni oluşturacak biçimde, birbirine bantla yapıştırın (Şekil 2).

Koninin tabanındaki çıkıntıları içeriye doğru kıvırarak, roketin tepesine yerleştirin ve bantla yapıştırın.

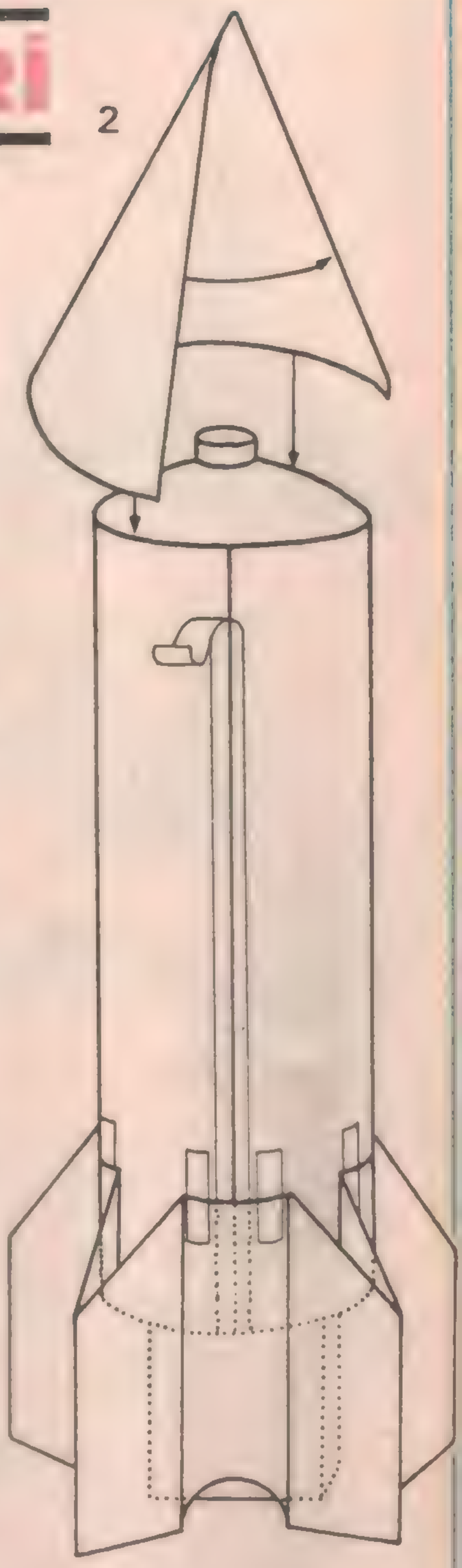

Pul

Kemal Aziz VERSAN

83 PUL EMİSYON ROGRAMI

T Genel Müdürlüğü ta- 1983 Pul Emisyon ı açıklandı. 1983 yı- 16 değişik pul serisi ektedir. Bunlar sı-

AİLE PLANLAMASI VE ANA ÇOCUK SAĞLIĞI

2 Ocak 1983 günü, biri ğeri 35 lira değerin- pul Aile Planlaması ve ocuk Sağlığı günü ne- yle tedavüle çıkarılmış- Aynı gün Ankara Posta zi'nde özel bir damga lmış ve PTT bunun güzel bir zarf çıkarmış-

GÜMRÜK İŞBİRLİĞİ KONSEYİ'NİN 30. KURULUŞ YILI

Ocak 1983 günü ülke- ve Gümrük İşbirliği yi'ne bağlı bütün ülke- kuruluşunun 30. yıl- ü anısına pullar çıka- ır. PTT'lerimiz tara- çıkarılan pul 45 lira iedir.

n tedavüle çıkarıldığı Ocak 1983 günü Ankara Merkezi'nde özel bir kullanılmış ve bu la PTT tarafından özel f hazırlanmıştır.

3. ANAYASA 1983

1982 yılında kabul edilen ANAYASA anısına 27 1983 günü biri 10, di- 30 liralık iki pul tedavü- çıkarılmış ve aynı gün PTT tarafından hazırlanan zarf Ankara Posta Merkezi'nde özel damga ile damgalanmıştır.

Bu serinin kompozisyonu çok güzel olup 10 liralık pulu Sayın Halil SAY ve 30 liralık pulu Sayın Sümer MUMCU hazırlamışlardır. Her iki sanatçıyı candan kutlarız.

4. RİCHARD WAGNER'İN ÖLÜMÜNÜN 100. YILI

Uluslararası üne sahip besteci Richard Wagner'in ölümünün 100. yıldönümü bütün dünyada kutlanmaktadır. PTT İdaremiz 13 Şubat 1983 günü Richard Wagner'in anısına sürtakslı bir pul çıkarmış bulunmaktadır. Pul 30 lira değerindedir ve 5 liralık bir ek değer Kızılay, Çocuk Esirgeme ve Hava Kurumu için eklenmiştir. Pulun tedavüle çıkarıldığı gün Ankara Posta Merkezi'nde özel bir damga kullanılmış ve PTT bu amaçla bir hatıra zarfı tedavüle çıkarmıştır.

5. TELGRAFÇI MANASTIRLI HAMDİ BEY

16 Mart 1983 günü Telgrafçı Manastırlı Hamdi Bey anısına 35 lira değerinde çok güzel bir pul tedavüle çıkarılmış ve aynı gün özel damga kullanılmıştır. PTT tarafından bu amaçla bir ilk gün zarfı hazırlanmıştır.

6. DÜNYA HABERLEŞME YILI

9 Mart 1983 tarihinde tedavüle çıkarılması öngörülen Dünya Haberleşme Yılı serisi PTT tarafından 20 Nisan 1983 tarihine ertelenerek tedavüle çıkarılmıştır. Seride üç pul bulunmaktadır. Bunlar sırasıyla 10, 30 ve 40 lira değerindedir. Serinin tedavüle çıkarıldığı gün PTT tarafından hazırlanan özel damga ile damgalanmıştır.

7. EUROPA (CEPT)

Her yıl Avrupa Birliğine üye olan devletlerin çıkardıkları AVRUPA CEPT serisi bu yıl 5 Mayıs 1983 günü tedavüle çıkarılacaktır. Seri için özel bir zarf ve özel bir damga hazırlanmıştır. Bu pulların biri 30, diğeri 70 lira değerindedir.

MONACO PRENSESİ "GRACE"

Geçen yıl bir kazada ölen Monaco Prensesi "GRACE" (1929-1982) anısına 10 frank değerinde 22 x 27 mm boyutlarında, sanatçı Czeslaw Slania tarafından hazırlanan bir blok 19 Nisan 1983 günü tedavüle çıkarılmıştır. Prenses Grace'in çok güzel portresini taşıyan bu blok yıllar boyu koleksiyonlarda yaşayacaktır.

Diğer yandan Dünya Haberleşme Yılı için Monaco, 4 frank değerinde, amaca uygun ve bütün dünyanın haberleşme unsurlarını bir araya toplayan çok güzel bir pulu 20 Nisan 1983 günü tedavüle çıkarmıştır.

ULUSAL PUL YARIŞMASI HAZIRLIKLARI

Türkiye Filateli Dernekleri Federasyonu ile T.C. PTT Genel Müdürlüğü arasında yapılan toplantılar sonucu 1983 yılında, programda olduğu gibi bir ULUSAL PUL YARIŞMASI düzenlenmesine karar verilmiştir. Yarışmanın yapılacağı yeri ve diğer bilgileri gelecek yazımızda sizlere biidireceğiz.

NAMSA'NIN 25. YILDÖNÜMÜ

NAMSA (NATO içinde)'nın 25. yıldönümü nedeniyle Lüksemburg tarafından 6 franklık bir pul tedavüle çıkarılmış bulunmaktadır. Pulda bu birliğe üye olan devletlerin bayrakları ve NATO'nun simgesi bulunmaktadır.

Lüksemburg PTT'leri ayrıca Gümrük İşbirliği Konseyi'nin 30. kuruluş yılı için de 8 franklık bir pul tedavüle çıkarmış bulunmaktadır.

TEBRİK ZARFLARI

PTT İdaremiz 1982 yılında çıkardığı 4 lira değerinde, ATATÜRK portreli, kırmızı renkli tebrik zarflarına ek olarak biri sarı, diğeri mavi renkli, her biri 4 liralık iki tebrik zarfı daha tedavüle çıkarmıştır. Bu zarfların kesin tedavüle çıkış tarihi bilinmemektedir. Ancak bütün posta merkezlerinde bu iki zarf bulunmaktadır.

8. GENÇLİK HAFTASI

16 Mayıs 1983 günü kutlanan Gençlik Haftası nedeniyle 10 liralık bir pul tedavüle çıkarılacaktır ve aynı gün hazırlanan özel zarf, özel damga ile damgalanacaktır.

9. TÜRK DEVLET HAVA İŞLETMECİLİĞİNİN 50. YILI

Türk Devlet Hava İşletmeciliği'nin 50. yıldönümü anısına PTT iki pul tedavüle çıkaracaktır. Pullar 20 Mayıs 1983 günü çıkarılarak özel bir damga ile damgalanacaktır. Pulların biri 30, diğeri 45 lira değerindedir.

10. AVRUPA KONSEYİ 18. SANAT SERGİSİ

Avrupa Konseyi 18. Sanat Sergisi anısına, sırasıyla 10, 20, 30 ve 45 lira değerinde dört pul 22 Mayıs 1983 günü tedavüle çıkarılacak ve aynı gün özel bir damga kullanılacaktır.

11. AVRUPA KONSEYİ KIYILARIN KORUNMASI KAMPANYASI

1 Haziran 1983 günü Avrupa Konseyi Kıyıların Korunması kampanyası için 10, 20 ve 35 lira değerlerinde üç pul tedavüle çıkarılacak ve o gün özel bir damga kullanılacaktır.

BİLMECE BULMACA EĞLENCE!

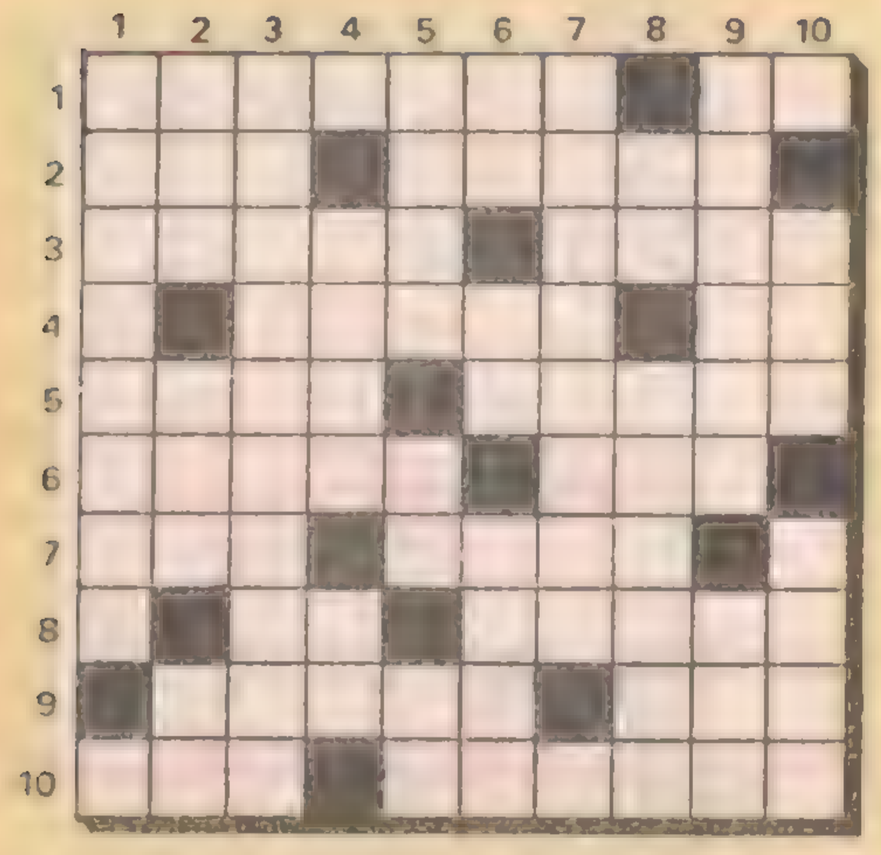

SOLDAN SAĞA: 1- Şekerlemesi, kebabı ve haşlaması yapılan bir meyve.. Bir konut türü, 2- Gözde sarıya çalar kestane rengi.. KIYMET ile eş anlamlı bir sözcük, 3- Mutfakta peynir, havuç, turp gibi şeyleri talaş haline getirmek için kullanılan alet.. Kedi, köpek yavrusuna verilen bir ad, 4- Yapıların toprak içindeki alt duvarları.. Bir nota, 5- Tutsak edilmiş kimse.. Arabistan Yarımadası'nda bir ülke, 6- ONARIM anlamında bir kelime.. Bir mastar eki, 7- Batı Anadolu köy yiğidi (ya da zeybek).. Bir yük hayvanı, 8- YERLİ MALI eşyadaki belirtici harfler.. Dükkanında baharat, zarf, kağıt, sigara, iğne, ipilik gibi şeyler satan kimse, 9- Çorba, helva ya da tatlı yapmaya mahsus iri öğütülmüş un.. Doğum yaptıran, 10- Boğa güreşindeki bağırış.. Bir çarpma işleminde çarpılan sayı ya da cebirsel ifadelerden her biri.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Çivi sökmeye ya da diş çekmeye yarayan kıskaç biçimindeki alet, 2- Ekmek'ten bir emir.. Katışıksız ve temiz (arı).. Yurtta, yönetim bakımından yapılan bölümlemede birinci derecede gelen bölüm, 3- Metrenin yüzde biri, 4- İnsanların ve hayvanların bütün vücudunu kaplayan koruyucu tabaka.. Milimetrenin kısa yazılışı, 5- Dini inanışlara göre ilk yaratılan insan.. Bir nota.. Dış'ın karşıtı, 6- Hangi şey.. Bir ünlem.. Güldürmek ya da eğlendirmek amacıyla ve ciddiye alınmayacak biçimde yapılan hareket ya da söylenen söz, 7- Eğe ile aşındırmak, 8- Genişlik.. OKUL ile eş anlamlı bir sözcük, 9- Isı etkisiyle sıvı hâline gelmek.. Bir çeşit kalın ve kaba kumaş, 10- Üç almayı amaçlayan gizli düşmanlık ve zorlu hınç.. Lokomotifli taşıt.

TUHAF BİR HAYVAN– Siz de biliyorsunuz [illegible] hayvan yok. Ressamın yarattığı bir hayvan bu... Acaba [illegible] hayvanlardan yararlanarak bu yaratığı çizmiş?

BİLEŞİK SÖZCÜKLER

Karelerin altlarındaki harfleri kullanarak, bir parçası soldan sağa, öbür parçası yukarıdan aşağıya okunacak biçimde bileşik sözcükler oluşturunuz. Sözcükler, her iki yönden başlatılmış olabilir. (Bileşik sözcüklerin iki parçasının ortak harfleri verilmiştir.)

ÖRNEK:

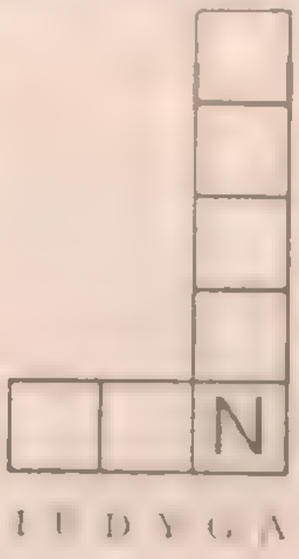

İ D Y O A

ÇÖZÜM

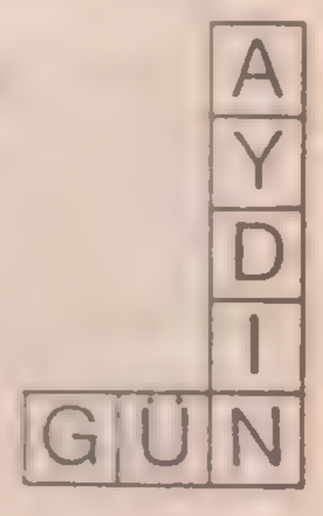

1.

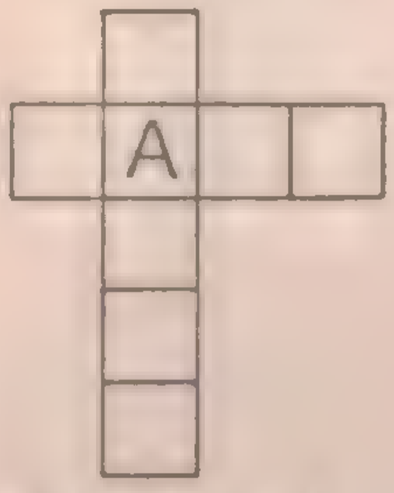

T H R A A T K

2.

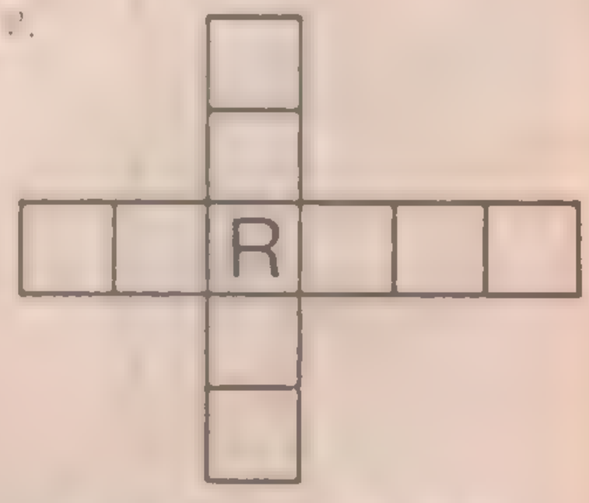

N S A A A L K V Y

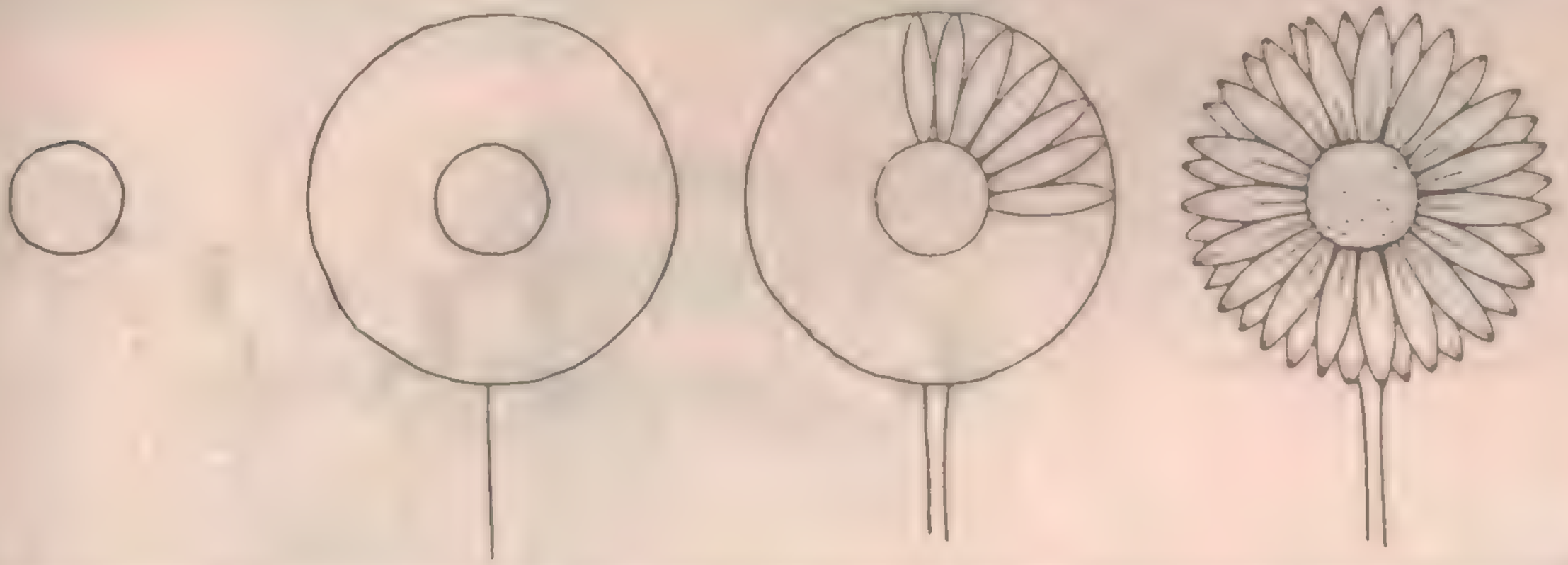

PAPATYA ÇİZİYORUZ– Bir yuvarlaktan başlayarak size nasıl bir papatya çizileceğini öğ- [illegible] Kalemi elinize alın ve deneyin. Sonra da boş [illegible]

BİLMECE – Resimde üstte sol tarafta bir şişe görüyorsunuz Bundan daha var ama, hepsi [illegible] İkişer ikişer parçaları birleştirirseniz tam onkı şişe elde edebilirsiniz.

COĞRAFYA SINAVI– Aşağıda haritası olan ülkeyi [illegible] mı? Adı nedir? Söz konusu ülkeyi yandaki [illegible] hangisi simgeler ve de başka bir deyişle bu [illegible] lardan hangisi bu ülkededir?

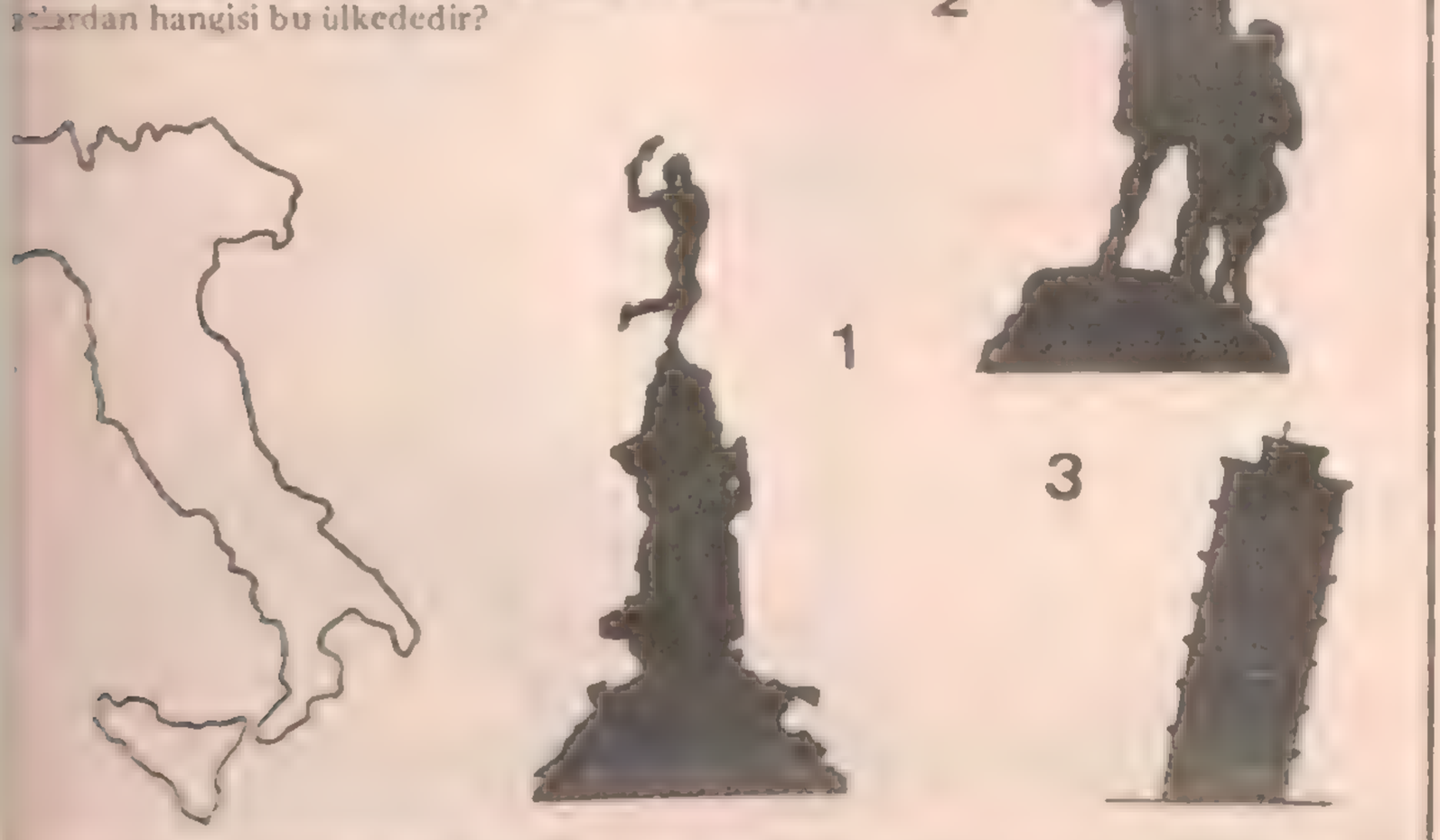

BİLMECELER

Mantosu yeşil
Entarisi kırmızı
Bu kimin kızı?

(KARPUZ)

Ben beslerim o süsler.

(ÇİÇEK)

SERPİL ERCAN/Ankara

Dal üstünde sulu boncuk

(KİRAZ)

CANAN ELMALI/Kilis-Gaziantep

Tarlada biter
Makina büker
Sabah olunca
Elimi öper.

(ÜTÜ)

SELDA ERCAN/Ankara

Yürümeze bindim
Tükenmeze bindim
Akarsuyu geçtim
Satılmazda yattım.

(AYAKKABI, YOL, KÖPRÜ, CANLI)

Üstü çayır, biçilir
Altı çeşme, içilir

(KOYUN)

HASAN ALI BARUT, Silifke-İçel

Çarşıdan alınmaz
Mendile koyulmaz
Tadına doyulmaz

(UYKU)

Akşam serdim
Sabah topladım

(ZIDDIA)

MİTHAT BEDİR/Midyat-Mardin

Akşam yaparım
Sabah bozarım.

(YATAK)

ZAFER YAZICI/
Kavaklıdere-Ankara

SİZİN SAYFANIZ

SAĞLIK

Dünyada sağlık
En güzel öğüt.
Her sabah lık lık
İçeriz saf süt...
Yatarız erken,
Uyuruz tamam.

Kuşlar öterken
Kalkarız sağlam.
Her gün üç saat,
Güler, oynarız,
Biz gürbüz, rahat
Şen çocuklarız.

EMİNE KONUK/Balıkesir

BEŞ TAŞ

Beş yuvarlak taş,
Hepsi de aynı kardeş.
Seçelim ebeleri,
Oynayalım gel beri.

Beştaştan güzel oyun yok,
Tadına hiç doyum yok.
Kardeş kardeş oynarken,
Kavgaya hiç lüzum yok.

YILMAZ GÜVEN/Bafra-Samsun

GİDEN BEYAZLIK

Karlar yağıyordu -lapa lapa,
Gökyüzünden binlerce pamuk
düşercesine
Çocuklar kartopu oynuyorlardı,
Elleri kızarıp donarcasına.
Nineler, dedeler masal
anlatıyorlardı,
Nefesleri tükenircesine.
Oysa hasta çocuklar bakıyorlardı
pencereden,
Ağlayasıya, doyamadan.
Güneş çıkmıştı bir gün,
Karları eritesiye.
Erimiş kardan adam bakıyordu,
Allahaısmarladık dercesine.
Beyazlık bir gün yok oldu,
Bir hayaletçesine.
Yerine gelen yeşillik,
Merhaba dercesine.
Artık kuşlar başladı,
Şakıyarak ötmeye.
Artık başladı bahar,
Güle güle gelmeye.

DUYGU GÖZEN/
Çan-Çanakkale

NİGAR BAŞYİĞİT/Simav-Kütahya

FIKRALAR

MARİFET

Küçük yaramaz bisiklete binmeyi çabucak öğrenir ve kendi kendine bazı değişik hareketler yapmaya girişir. Bir seferinde annesinin önünden geçerken:

- Anne bak, diye bağırır, ellerim yok...

Başka bir sefer:

- Anne bak, ayaklarım yok.

Üçüncü turda şöyle inler:

-Anne bak, dişlerim yok.

SELÇUK KENAR/Adapazarı

HİÇ PARA ÖDEMEM!

Aritmetik dersinde öğretmen küçük Ayla'yı tahtaya kaldırmış ve sormuştu:

- 60 kuruşluk tuz, 250 kuruşluk şeker, 150 kuruşluk limon alırsan bakkala kaç lira ödersin?

Ayla,

- Hiç para ödemem öğretmenim, diye yanıt vermiş.

Öğretmen,

- Niçin?

Ayla,

- Çünkü babam bakkaldır öğretmenim.

SALİH DOĞAN/Ankara

YERİNE KOYUYORMUŞ

Bahçıvan Mehmet Ağa, ağacın üzerinde bir çocuk gördü. Öfkeyle:

- Heey!... Orada ne yapıyorsun bakayım? diye bağırdı.

Ağaçtaki çocuk, korku içinde cevap verdi:

- Şeyy... Elmalarınızdan biri yere düşmüştü de onu yerine koyuyorum amcacığım.

FİLİZ ÇETİNKAYA/Söğüt-Bilecik

MEKTUP ARKADAŞI

Genel Konularda
Mustafa Ülker
7270 Naguld
Graf Gerold Str. 6
BATI ALMANYA

Nalân Yüksel (13)
Tiftik Sokak Müftü Ali Mah.
No: 45
Fatih-ISTANBUL

3-A Sınıfı (orta) öğrencileri Yıl
rım Beyazıt Lisesi
ÇANKIRI

Ahmet Karaçam (15)
Haupt Str. 83
6718 Grünstadt
BATI ALMANYA

Hakan Tütüncü
Atatürk C. 21-A
Şavşat-ARTVİN

Gülhan Eroğlu (Ortaokul 3. sınıf
Limontepe C., 9600 Sokak No.
Yeşilyurt-İZMİR

Pul Konusunda
Nuray Atak (10)
31 Ağustos İlkokulu
Sınıf: 4-B No: 19
Banaz-UŞAK

İngilizce Yazışma
H. İbrahim Şişman
Hükümet Cad. No. 124
Bahçe-ANKARA

GARİP ama GERÇEK

...erleyen : ADLİ MORAN Çizen : MUSTAFA DELİOĞLU

YANITLAR

DENEKTAŞI

1. Fransa, 2. Keloğlan, 3. Merkezi Sinir Sistemi, 4. Kyklop'lar, 5. Deyim, 6. Tuzsuz taze peynirden nişasta, pirinç unu konarak yapılan tatlı. 7. Makyaj, 8. Pertev Naili Boratav, 9. Kızılırmak, 10. "N" harfi yanlıştır. Doğrusu ŞARAMPOL, 11. Yarbay,

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1- Kestane, ev, 2- ela, değer, 3- rende, enik, 4- temel, mi, 5- esir, Yemen, 6- tamir, mek, 7- efe, eşek, 8- TM, aktar, 9- irmik, ebe, 10- ole, çarpan.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Kerpeten, 2- ele, saf, il, 3- santimetre, 4- deri, mm, 5- Adem, re, iç, 6- ne, ey, şaka, 7- eğelemek, 8- en, mektep, 9- erimek, aba, 10- kin, tren.

BİLEŞİK SÖZCÜKLER

1.

			T					
K	A	R	A					
			H			S		
			T			A		
A	K	E	R	V	A	N		
			A					
			Y					

2.

TUHAF BIR HAYVAN

Ressam bu hayvanı çizmek için dağ keçisinin boynuzlarını, yaban domuzunun başını, zürafanın ön ayaklarını, zebranın vücudunu, kangurunun arka ayaklarını ve maki denilen hayvanın kuyruğunu almış.

ŞİŞELER

Kırık şişelerin parçalarını ikişer ikişer birleştirerek kuşkusuz oniki tane yeni şişe elde ettiniz değil mi? Başarı elde edememiş için biz sonucu bildirelim: 1 No.lu parça ile 21 No.lu parçanın birleşmesi gerek. Diğerleri şöyle (2 ve 16), (3 ve 22), (4 ve 7), (5 ve 11), (6 ve 9), (8 ve 24), (10 ve 17), (12 ve 18), (15 ve 20), (19 ve 23), (13 ve 14).

COĞRAFYA SINAVI

Kuşkusuz bu haritanın İtalya olduğunu biliyorsunuz. Bu anıtlardan hangisi bu ülkede sorusuna gelince; yanıtın, eğriliğiyle ünlü Piza kulesi olduğunu bildiniz değil mi?

SPOR

SUTOPU

NURHAN AYDIN

Sutopu, su içinde rakip kaleye gol atmak amacıyla yapılan bir spor dalıdır.

İki-yüz yıl önce İngiltere'de sutopuna benzer bir oyun oynanmaya başlanmış ve bu oyun çeşitli aşamalardan geçtikten sonra günümüzdeki biçimini almıştır.

Ülkemize sutopu, 1908 yılında girmiştir. 1931 yılından sonra hızla gelişen sutopunun Türkiye'deki düzenli kurucusu Macar antrenör Tegethof olmuştur.

Sutopu oyun alanı 30 metre boyunda, 20 metre enindedir. Suyun derinliği ise 1.80 metredir. Kalelerin genişliği içten içe 3 metre, su yüzeyi ile üst direk arasındaki yükseklik ise 90 santimetredir. Çevresi 68 santimetreden küçük, 71 santimetreden büyük olmayan topun ağırlığı da 400-450 gram arasındadır.

Sutopu yedişer dakikalık dört devre halinde oynanır. Devre aralarında iki dakikalık bir süre bulunur.

Yedişer kişiden oluşan bir sutopu takımının altı yedek oyuncusu bulunmaktadır. Takımlar oyuna başlarken kaleci (1) numaralı başlığı giymek zorundadır. Diğer oyuncular da ikiden onüçe kadar olan numaralı başlıklarını giyerler. Yedek kalecinin de başlık numarası (1)'dir. Uluslararası kurallara göre kalecilerin başlıklarının rengi kırmızı, takımlardan birinin koyu mavi, diğerinin de beyazdır.

Sutopu karşılaşmaları iki orta hakem, iki kale hakemi, bir saat hakemi ve bir sekreterden oluşan altı kişilik bir grup tarafından yönetilir.

Oyun süresi bir oyuncunun topa dokunması ile başlar. Maçı durduran tüm işaretlerden sonra oyun yeniden başlayana dek zaman (kronometre) durdurulur.

Sutopu olağanüstü yorucu bir spordur. Sporcular devamlı olarak yüzmek zorundadır ve bir de topu elde etme savaşımı verirler. (Foto: YUSUF NOBERİ)

Oyun sırasında, rakip oyuncuyu tutmak, batırmak, çekmek, rakibe vurmak ve tekme atmak kesinlikle yasaktır. Bu gibi hareketler hakem tarafından cezalandırılır.

SUTOPU İLE İLGİLİ ÖNEMLİ NOTLAR

Bir atışın gol sayılabilmesi için topun kale direkleri arasından, kale çizgisini tamamen geçmesi gerekir. Oyun sırasında havuzun dibine basarak yürümek ve oyunun etkin bir yerinde yere basarak durmak yasaktır.

Rakip tarafından alınmak istenen topu, suya batırmak ya da su altında tutmak kurallara aykırıdır.

Kaleci dışında hiçbir oyuncu topa yumrukla vuramaz. Rakibin yüzüne su atmak kural dışı bir davranıştır. Kaleciden başka hiçbir oyuncu topu iki eliyle tutamaz. Bir takım topa sahip olduktan sonra 35 saniye içinde bunu kullanmak zorundadır. Bir takım 35 saniye dolmadan rakip kaleye şut atar ve yeniden topa sahip olursa, 35 saniye yeniden başlar. Oyun süresinde topa hakim olmayan bir oyuncuyu tutmak, batırmak, çekmek, rakibe vurmak ve tekme atmak hakemler tarafından ağır hata olarak cezalandırılır.

Oyuncu değişikliği hakemlerin izniyle yapılır. Bunun için antrenör kaptan ya da yöneticiler tüm oyuncu değişikliğini hakeme bildirmek zorundadırlar.

Zehra ablam ve BEN

Elif'in Doğum Günü

Uyarlayan: HÂLE KUNTAY

Bugün benim okul arkaşım Elif'in doğum günü. em beni, hem de Zehra blamı çaya davet etti. lif iyi kızdır, hem de çok kızacıdır. Ben sınıfta bir skaralık yaptığımda, en k Elif güler.

-"Ben gitmem Elif'in oğum gününe," dedi Zehra ablam.

-"Neden gitmiyorsun?" iye annem sordu. O sabah arşıya çıkmış, Elif'e güzel ir armağan almıştı.

-"Benim arkadaşım deil ki, Fehmi'nin arkadaşı, ora onlar küçük çocuklar, sıkılırım aralarında," iye karşılık verdi Zehra blam.

Zehra ablam gelmek isemiyor diye ben için için eviniyordum. Çünkü ne aman beraber bir yere gitek, hep bana karışır. Baa annelik yapar. Oysa lif'in doğum gününde biim sınıftakiler bir araya eliyor, onların arasında urmadan bana karışmasıı hiç istemem.

-"Fehmi, yalnız gider isin Elif'in doğum gününe?" diye annem sordu.

-"Giderim."

-"Akşam pek karanlığa alma, emi oğlum, merak deriz seni."

-"Hava kararmadan gelim, anneciğim..." ve armağan paketini kaptım, vden çıktım. Sevincimden erkesten önce gittim doum günü partisine. Ama eldim diye Elif çok sekindi. Öteki çocuklar gelee kadar 'kızma birader' oynadık ve hep ben yendim. Elbette kızlar erkekler kadar akıllı olmaz ki!

Sonra Ali geldi, Murat geldi, Emir geldi, Yonca'yla Gonca da geldi, çok kalabalık olduk. Önce Elif'in odasında top oynadık. Çok gürültü yapmış olacağız ki, Elif'in annesi geldi ve:

-"Oda içinde top oynamak olmaz," dedi ve topu alıp çıktı.

Bu kez yastık savaşına başladık. Hep erkek çocuklar kendi aramızda savaştık, kızlar da bağırıştılar.

Gene çok gürültü yapmış olacağız ki, Elif'in annesi gene geldi.

-"A! Ne bu odanın hali?" diye şaştı kaldı. Ne diyeceğini bilemediğinden olacak "sofrayı kurdum, haydi hepiniz gelin, pastanın mumlarını yakalım" dedi.

Masanın ortasında kocaman bir pasta vardı. Ben pastaya bayılırım, hele çikolatalı pastayı çok severim. Zehra ablam olsaydı, çok yeme diye durmadan söylenirdi ama, Zehra ablam yoktu, ben de birkaç dilim çikolatalı pastadan yedim. Sonunda koca pastadan tek bir dilim kaldı, onu da Elif'in annesi küçük bir tabağa koyup kaldırdı. Baka kaldım o dilimin arkasından. Elif baktığımı görünce:

-"Akşam babam gelince benim pastamdan tatmak ister," dedi.

Koskocaman adam çikolatalı pasta yermiymiş hiç! Ne yapalım, ben de salamlı sandviçlerden yedim. Ondan da çok yedim galiba, çünkü karnım ağrımaya başladı birden. Zehra ablam olsaydı, 'Obur Fehmi, obur Fehmi' diye beni kızdırırdı. İyi ki yoktu. Sofradan kalkınca canım oyun oynamak istemedi. Eve gitmek istedim.

-"Ben eve gideceğim," dedim.

-"Ama çok erken," dedi Elif.

-"Gerçekten de daha erken, Fehmi, neden bu kadar erken gitmek istiyorsun?" diye Elif'in annesi sordu.

Karnım ağrıyor diyemezdim.

-"Annem, hava kararmadan gel, dedi," diye geçiştirdim.

-"Öyleyse biraz daha sandviç ye, oğlum," dedi Elif'in annesi.

-"Karnım çok doldu, yiyemeyeceğim," dedim.

-"O zaman şu şekerlerden al birkaç tane yanına," dedi Elif'in annesi.

-"Alamam," dedim. "Ceplerim de doldu."

ELİF

melike SÖNMEZ
ismail GÜLGEÇ

...VE ÇOCUKLAR ÇOCUKLUKLARINI YAŞAMALIDIR DEMİŞ, ÖYKÜMÜZ BURDA BİTMİŞ...

BABA, BİR ŞEY SORABİLİR MİYİM ?

TABİ ELİF. SOR BAKALIM ...

"ÇOCUKLAR ÇOCUKLUKLARINI YAŞAMALIDIR" NE DEMEK ?..

HMM... ÇOCUKLAR BOL BOL OYNAMALI, OYUNCAKLARI OLMALI ONLARI İYİ BESLEMELİ, KÖTÜ DAVRANMAMALI, DEMEKTİR ...

ELİF ...

ÇARŞIYA GİDİYORUM BENİMLE GELİR Mİ-SİN ?..

TABİ ANNE ...

ANNE BANA ŞEKER ALACAK MISIN ?..

NE AYIP ..

SOKAKTA BİR ŞEY YENMEZ ELİF ...

ANNE BANA OYUNCAK ALSANA ...

ŞİMDİ ALAMAM ELİF ...

ANNE DÖNME DOLABA BİNELİM Mİ ?

OLMAZ ELİF ...

ANNE ŞU PARKTA BİRAZ OYNUYALIM MI ?

ÖF! ELİF MIZILDANIP DURMA ARTIK ...

VAA-AAUUU

AL ŞU KIZINI CEZALANDIR BABASI. SOKAKTA TAM BİR ARSIZ ÇOCUK GİBİ DAVRANDI ...

DEMEK YARAMAZ-LIK YAPTIN ELİF...

HİÇ DE DEĞİL... ÇOCUKLUĞUMU YAŞAMAK İSTEDİM...